NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI

Torsdag 22 februari 2024

Positiv, personlig och lokal

Söderköpings-Posten

Upplaga: 22 000 ex | Till alla hushåll i Söderköpings kommun | www.soderkopingsposten.se

Samarbete skapar magiska bröllop i Söderköping

Sid 8

Kyrkorgel har renoverats
Sid 4

Näringslivsgalan är tillbaka
Sid 6

Tema: Miljö och Energi
Sid 24-27

Liberalerna ♥ frihet

EU-VAL 9 JUNI

Liberalerna

AFTER WORK
på Söderköpings Brunn
Varje torsdag mellan kl 15 – 18

AW-Menyn:
Brunnens Toast Skagen (dubbel) med ett glas vin 195:-
Vår hamburgare med Brunnens egen pilsner 195:-

Välkomna!

Söderköpings Brunn
Kurhotell
1719

Tel. 0121-109 00 • info@sbrunn.se • www.sbrunn.se

Välkommen på Agenda 2030-lunch
onsdag den 17 april kl.11:30-13:00

Vi bjuder in till Agenda 2030-lunch med företaget Zeromission, experter på Klimatberäkning, CSRD och Klimatkompensation. På CoOperate Coffice i Söderköping samt digitalt. Anmälan till info@miljonatverket.se

Östergötlands miljönätverk anordnar föredrag och studiebesök.
Bli inspirerad av andra organisationer och dela med er av era egna idéer.
Tillsammans kan vi göra skillnad för miljön.

ÖSTERGÖTLANDS MILJÖNÄTVERK

Läs mer på www.miljonatverket.se
eller kontakta Ellen Friberg:
ellen.friberg@visionl.se, 0704 20 60 10

NYHET!

PRIVATPERSONER OCH FÖRENINGAR
GÖR DIN ANNONS SJÄLV

Med Söderköpings-Postens digitala verktyg kan du snabbt och enkelt skapa din egen annons.
Läs mer på sidan 27.

www.tidningsannonsen.se/soderkopingsposten

Res till Medelhavet på semester från Norrköping!

NORRKÖPING AIRPORT

Miljö och energi är ett intressant tema

Har du ett eget boende och undrar hur energisnålt det är? Då finns möjligheten att anlita en branschgodkänd besiktningsman för att upprätta en s.k. energideklaration.

Energideklarationen är ett bra verktyg när du planerar ändringar och åtgärder för att sänka energianvändningen i huset. Den beskriver husets energianvändning, uttryckt i antal kWh som bostaden förbrukar per år och sätter därefter en klassning för bostaden från A till F. Deklarationen ger också förslag på åtgärder, som på ett kostnadseffektivt sätt kan effektivisera husets energianvändning, utan att riskera att försämra inomhusmiljön, kulturvärdena eller husets tekniska egenskaper. Om du är osäker på om deklaration finns för ditt hus så kan du söka på *www.boverket.se*

Att upprätta en energideklaration kostar cirka ett par tusen kronor, vilket kan vara en väl värd investering om du därefter kan vidtaga åtgärder som sänker din energiförbrukning under många kommande år.

Om du ska sälja ditt boende så är det dessutom ett lagkrav att en energideklaration ska finnas och som inte är äldre än tio år. Bakgrunden till kravet på deklaration vid försäljning, är ett EU-direktiv som gäller i hela Europa.

Ett annat tips är att boka in ett möte i din bostad med kommunens energirådgivare Per Sjöström. Han lämnar tips om vad du kan göra för att förbättra bostadens energiprestanda. Räkna dock med en viss väntetid då han tjänster är mycket efterfrågade. Till dess är du välkommen att träffa Per på den s.k. ”Bodagen” på Söderköpings Brunn den 6 april (fri entré) mellan kl. 11-14.

I detta nummer skriver vi också om ett föredrag som Magnus Löf E.ON höll på "Coffice" i Söderköping under rubriken ”kommer elen att räcka till för Söderköping i framtiden”? E.ON planerar att genomföra mångmiljoninvesteringar i kommunen under kommande år, så problemet ligger inte här. Däremot så förväntas efterfrågan på el att stiga brant kommande år i samband med att vi styr undan från fossila bränslen. Det kommer att krävas mångmiljardinvesteringar i nya produktionsanläggningar men inte minst i nätet för att utjämna brister mellan olika regioner. Ett stort ansvar ligger nu på våra politiker att fatta snabba och kraftfulla beslut.

Visst har du sett Marcus Oscarsson på TV4? Marcus som förklarar politiska frågeställningar på ett begripligt sätt. I detta nummer relaterar vi till hans podd där han återger en undersökning från kreditinstitutet SBAB. Undersökningen visar att investeringar i solceller inte bara minskar energiförbrukningen och därmed sparar pengar i din hushållsbudget, utan att den dag du säljer ditt ägda boende så värderas ditt hus också högre än förväntat.

Mer på temat miljö så har vi ett reportage om att odla jätteräkor på ett miljömässigt och hållbart sätt. Räkor som annars i huvudsak importeras med lång resväg från Vietnam eller Ecuador. Söderköpingsföretaget ”Håva - the good shrimp” planerar att i en fösta etapp odla 40 ton jätteräkor, vilket låter mycket men importen till Sverige ligger på ca 1 500 ton per år. Expansiva planer finns för företaget att i framtiden starta flera odlingar på andra ställen i Skandinavien.

Miljö och energi är ett intressant tema, välkommen att läsa mer i tidningen.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Kommande nummer

Torsdag 21 mars
Tema: Hem och bostad/Påsk

Torsdag 25 april
Tema:Skärgård/EU-valet

Torsdag 13 juni
Sommartidningen

Torsdag 29 augusti
Näringsliv

Torsdag 26 september
Handla lokalt

Torsdag 24 oktober
Julbord

Torsdag 28 november
Jul/Vinter *(Totalt 9 nummer per år)*

Läs lokala nyheter i vår app varje dag året runt!

Nya ställplatser 2024:

Östra Husby Restaurang och Pizzeria
ICA Supermarket i Vammarområdet
ICA Nära Birgersson, Gusum
OKQ8, Ringarum

Söderköpings-Posten

Välkommen att annonsera i Söderköpings-Postens sommartidning 2024

- *Utgivning 13 juni med utökad upplaga*
- *Finns på tidningsställ i utgivningsområdet hela sommaren*
- *Delas även till 450 företag i Söderköping*

Välkommen att boka annonsplats på tel. 0121-421 35 eller skicka e-post till annons@soderkopingsposten.se

Söderköpings-Posten delas till alla hushåll och 450 företag i Söderköping

För Valdemarsvik och Vikbolandet är rutinen från i år att man får hämta sitt exemplar i ställ utanför ICA Supermarket på Vammarområdet respektive utanför pizzerian i Östra Husby. Tidigare ställplatser i butiker är kvar.

Orsaken till att tidningen inte delas ut till alla hushåll i Valdemarsvik och på Vikbolandet är att vår tidigare distributör, Svensk Hemleverans, slutat att dela ut tidningar utanför tätorter, vilket är högst beklagligt.

För dig som har svårt att hämta tidningen i Valdemarsvik eller i Östra Husby , eller bor på annan plats i landet, så finns möjligheten att läsa tidningen på webben eller via app.

Vi erbjuder också möjlighet att få tidningen distribuerad av PostNord mot en ersättning för porto och administration. Att få tidningen till sin postlåda kostar 600 kr för hela året. Anmäl intresse på:

pren@soderkopingsposten.se Betala därefter in beloppet via bg 5126-4992 eller swish 123 429 46 66.

Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@soderkopingsposten.se
www.soderkopingsposten.se

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.
tipsa@soderkopingsposten.se

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2024**

Gruppförsändelse till alla hushåll i Söderköpings kommun samt via tidningsställ i Norrköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet. Ord. upplaga 22 000 exemplar.

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen Guldkant i Söderköping.

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?
Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Svanenmärkt trycksak, 3041 0174

Ansvarig utgivare
Åke Serander
0705-50 53 33

Mediasäljare/Reporter
Daniel Serander
0705-50 66 96

Mediasäljare/Grafisk form
Mikael Karlsson
0709-74 01 99

Mediasäljare
Jenny Törnvall
0766-23 77 83

Annonsproducent
Emy Serander
0738-13 33 60

Hej företagare,
Vi finns här för att hjälpa dig att lyckas med din marknadsföring. Välkommen att kontakta oss redan idag.

Héroïne Shirambere Wendelin, Kassa & Kundtjänst
Fotograf Gunilla Lundström

Valdemarsviks Sparbank

Thermia

Värmepumpar för alla behov – från minsta till största

Thermia levererar värmepumpslösningar till allt från små garage och fritidshus upp till stora köpcenter och fastighetskomplex. Vår vision är att alltid vara steget före. I mer än 100 år har vi utvecklat morgondagens värmelösningar. Med inspiration från naturen levererar vi tillsammans med våra installatörer, trygghet i varje steg och den bästa lösningen för just dina behov.

TRYGGHETSFÖRSÄKRING 18 UPP TILL 18 ÅR

Trygghetsförsäkring med åskskydd - ända upp till 18 år

MEDLEM I SVENSKA KYL&VÄRMEPUMP FÖRENINGEN

VVS & Fastigheter

plvvs.se
0121 - 101 00
070 - 812 61 07

Tore håller i en pipa.

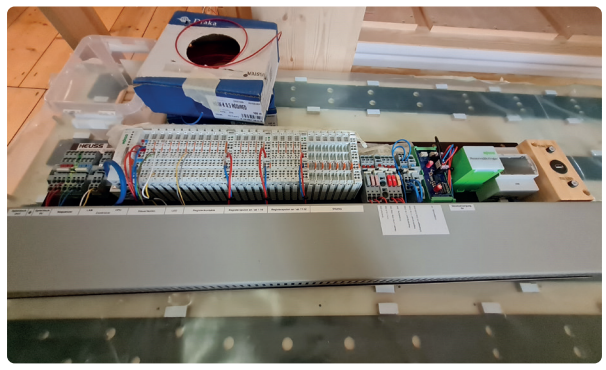

Ny teknik med orgeldator.

Orgelns inre delar.

Hasse är snickare.

Otto monterar.

Drothems kyrkas orgel har renoverats

Tostareds Kyrkorgelfabrik har byggt orglar sedan nuvarande ägare Tore Johanssons farfar startade företaget 1947. Jag träffar Tore med kollegor i Drothems kyrka under renoveringen.

- Min far tog över företaget efter farfar och nu driver jag företaget tillsammans med mina arbetskamrater. Det är väl någon genetisk skada, skämtar Tore. Även tre av mina farbröder har arbetat i företaget.

Hur många arbetar på företaget?

- Vi är fyra. Vi som arbetar med orgeln på plats här i Drothem är Hasse Axelsson som är snickare, Otto Varadi som också är snickare samt även utför service och stämning och jag som ritar skisser och intonerar.

Vi skulle behöva anställa två till men det är svårt att hitta personal. Det finns ingen utbildning till det vi gör utan man får lära sig genom att vara lärling.

Branschen har krympt, det är ca 40 personer i hela Sverige som arbetar med detta. Det skulle behövas fler, i synnerhet på servicesidan.

Vi har ett stort upptagningsområde, men jag har bestämt att vi inte åker längre än 40 mil för ett jobb.

Under åren har vi byggt ett par hundra orglar, utfört service och andra renoveringar.

Vi gör inte elektroniken och programmeringen, det är sådant som kommit mer och mer under de senaste 25 åren. Men vi åtar oss allt arbete inom montering.

Så man elektrifierar orglar idag?

- Den gamla grunden är alltid kvar, men man kan ha elektriska hjälpmedel ibland. Men aldrig på så vis att ljudet görs elektroniskt, det är alltid pipor och naturligt ljud.

Det är framför allt trämekanik i orglarna, men man kan ha pneumatik (tryckluftsteknik, reds.anm.) och lite elektronik också.

Vilket kulturarv ni bevarar

- Det kan man säga, den första beskrivningen av en orgel kommer från Alexandria och är daterad 258 år före Kristus.

Hur är orgeln i Drothems kyrka att arbeta med?

- Den var byggd i slutet på 50-talet och således för ny att riva egentligen, men var för dålig att behålla. Den var byggd med ett pneumatiskt system som kom omkring år 1900. En teknik som man sen lämnade då den fungerade dåligt, det blev för känsligt helt enkelt. Dessutom var den som fanns här konstigt byggd och inklämd. Orgeln var inte spelbar under de sista åren.

Vad blir det för typ och specifikationer på den nya?

- Det är mekanik och lite elektronik. Så den hoppas vi ska hålla längre än den gamla gjorde. Vi har bevarat pipor som fanns i den gamla orgeln, de är dels från 1880-talet och dels från 50-talet samt att det blir en del nya också. Det är ganska vanligt att man återanvänder gamla pipor. De fungerar länge om de är i gott skick.

1800-tals pipor är inte ovanligt att använda, men klangen har ändrat sig lite. Det går lite mode i klanger. Så den nya orgeln här kommer låta mer likt 1880-tals orgeln. 50-tals orgeln hade lite tunnare och pipigare klanger.

Vet ni vilken orgel som är äldst i Sverige?

- Vi har en i Leufstadbruk i Uppland från omkring 1720. Bruket blomstrade på 1700-talet och sen dog det ut. De hade troligtvis varken pengar eller lust att ersätta orgeln och därför är den bevarad. På landsbygden kan det också finnas riktiga rariteter, orglar som kanske har flyttats ifrån någon stad och sen har man inte haft råd att förnya dem och då har de blivit kvar.

Det finns några riktigt gamla orglar i norra Tyskland och i Schweiz som är byggda på 1400-talet.

Men de är alltid ändrade lite grann, man har kanske moderniserat, reparerat eller bytt ut någonting. Grunderna är dock alltid kvar och den i Uppland har det mesta bevarat från 1700-talet.

Man skulle kunna tänka sig att det fanns gamla orglar bevarade i Stockholm?

- Stockholm har inga gamla orglar för att de hade för mycket pengar. Därmed kunde de följa med i de tidigare nämnda modeväxlingarna i klangen och modernisera allt eftersom.

Hur lång tid tar det att bygga en orgel av den typ ni bygger här?

- Vi har väl hållit på ett år ungefär, men då har vi även utfört reparationer och dylikt på andra orglar också. Oftast arbetar vi med två, tre orglar samtidigt. Någon/några på plats och en i vår verkstad.

När vi monterat färdigt så ska vi få den att låta rätt, sätta i piporna och intonera dem (justerat hur luften ska vandra i piporna tills man är nöjd med klangen) och det tar omkring fem-sex veckor. Så det är det som tar längst tid på plats.

Den här orgeln har 26 stämmor (piprader) och varje rad har 56 pipor (vissa stämmor har flera pipor). Så det blir 1366 pipor. Är det en riktigt stor så kan det vara upp emot 4000 pipor. Under intonationen, när man stämmer piporna, så har någon räknat ut att man ändrar tio gånger på varje pipa, så det är mycket arbete.

Pipverket är som hela mänskligheten. Det finns många olika sorter, långa, smala, korta, tjocka och alla ska samsas och alla vill inte samsas. Man får se till att det fungerar bra ihop ändå, så att helheten blir bra.

Vi räknar med att orgeln här i Drothem blir klar under februari.

Åker ni ut själva på service eller krävs det att ni är två?

- Oftast är vi två. Dels för det kan vara stort och tungt arbete, dels för att man kan behöva någon som trycker på en tangent medan andra är inne i orgeln och ser vad som händer eller inte händer. Likadant när man stämmer, det går att vara ensam men det är mycket mer praktiskt att vara två. En av oss är vid orgeln och den andra lyssnar från åhörarplats.

Orglarna påverkas av temperaturväxling för att luften får olika täthet. Varmluft är tunnare än kall. När luften är varm svänger ljudvågorna snabbare. Det är inte materialet som ändrar sig utan det är lufttätheten.

Man stämmer när det är normal temperatur. Skiljer sig temperaturen mot den då normala så kan det börja låta illa, men det går tillbaka när luften får sin rätta täthet igen.

Efter 7-10 år så stämmer man orgeln igen och då vet jag personer som inte tyckt att orgeln har låtit ostämd men som ändå hört en skillnad efter man stämt den.

Vad kostar det att bygga en orgel som den här i Drothem?

- Omkring tre och en halv miljon.

Har de någon annan orgel att spela på under byggnationen?

- De har en liten kororgel där framme. Så den har de använt under senare år.

Jag tackar Tore med kollegor. Vi får se när det blir invigning av Drothems nya och pampiga orgel.

Daniel Serander
Text och Foto

NY PLATS FÖR ÅTERVINNINGSCENTRALEN.

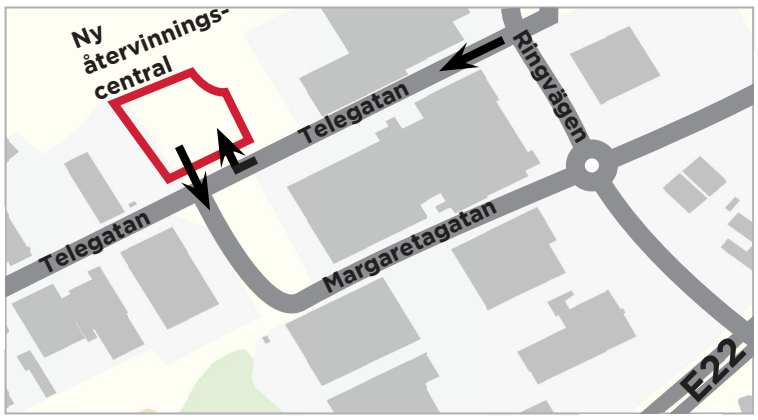

HJÄLMSBORG STÄNGER 25 MARS

Återvinningscentralen Hjälmsborg ska sluttäckas. På grund av detta stänger Hjälmsborg och vi öppnar vi en ny tillfällig återvinningscentral på Telegatan. Platsen är precis bredvid den återvinningsstation som redan finns på Telegatan.

TELEGATAN ÖPPNAR 2 APRIL

Tisdag 2 april öppnar vi Telegatans nya återvinningscentral. Infarten når du från Ringvägen och vidare in på Telegatan. Återvinningsstationen når du på samma sätt som tidigare.

Observera att ingen åtvervinningscentral är öppen 25/3-1/4.

Du hittar mer information på www.soderkoping.se/avc

SÖDERKÖPING.SE

Information från Söderköpings kommun

Gult abonnemang upphör

I Sverige utvecklas vår avfallshantering hela tiden. Nu kommer en ny lag som säger att du ska ha sopsortering hemma vid din fastighet.

Lagändringen gör att vårt gula abonnemang upphör, då två fack inte räcker för att du ska kunna sortera dina förpackningar separat vid fastigheten.

Gult ersätts med grönt
Från och med februari 2024 kommer vi därför att börja att byta ut tvåfackstunnorna mot två stycken flerfackstunnor, som ingår i det gröna abonnemanget. I de nya tunnorna kan du sortera ut ditt matavfall och dina förpackningar enligt de krav som lagen ställer.

Lägre kostnad
Bytet kostar inget för dig som kund och priset för det gröna abonnemanget är lägre än för det gula.

Frågor
Du kommer att få information via brev när vi kommer att påbörja bytet i ditt område.

Har du frågor om ditt nya abonnemang eller lagstiftning? Kontakta vår kundtjänst via e-post eller telefon på va.renhallning@soderkoping.se eller 020-23 30 22, vardagar kl. 9-11.30 och kl. 13-14.

ÖPPETTIDER PÅ ÅTERVINNINGSCENTRALEN

Måndag, tisdag, onsdag och fredag:
kl. 7:00-16:00
Torsdag: kl. 10:00-18:00
Helgfria lördagar, jämna veckor:
kl. 9:00-15:00
Alla lördagar, 1 maj-30 september:
kl. 9.00-15.00

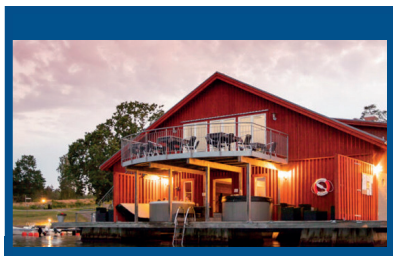

Earth Hour

på Skärgårdsbyn lördagen den 23/3

En härlig kväll med eldshow, levande musik och en välsmakande middag, som vi självklart gör med så litet klimatavtryck som möjligt. Missa inte detta unika tillfälle att få uppleva skärgården i en annan skepnad och få ett annat perspektiv.
Pris: 675:-/pp för middag, eldshow och levande musik

Varför inte passa på att övernatta?
Pris fr 1.295 kr/pp 1 natt på hotellet (del i dubbelrum)
Pris fr 1.452 kr/pp 1 natt för 4 personer i hotellstuga.

I båda paketen ingår: tillgång till relaxen kl. 13-17, 3 st spabad och en vedeldad bastuflotte, ett glas bubbel vid ankomst, klimatsmart middag, frukostkorg.

Boka på petra@skargardsbyn.se
eller: 0121-511 33 ankn. 4
www.skargardsbyn.se

Skärgårdsbyn Mon S:t Anna

ÖSTGÖTA
Begravningsbyrå

Den Nära Begravningsbyrån

Varmt välkommen att kontakta oss på jourtelefon dygnet runt! 0121-144 70

www.ostgotabegravning.se

Söderköpings Bio

DOLBY 3D DIGITAL CINEMA

Köp biljetter på www.soderkopingsbio.se **Ringvägen 45A** **Tel. 0121 - 141 51**

PRESENTERAR PROGRAMMET 28/2 – 7/4 2024 *Med reservation för eventuella ändringar*

Hammarskjöld
Det kalla kriget rasar för fullt, och brännpunkten ligger i Kongo. Dag Hammarskjöld tar på sig uppdraget att mäkla fred och enighet i landet.

Onsdag 28/2 kl 18.30
Halva biljettpriset om du har Biopasset.

Rallygänget
En ung och lovande racerförare får plötsligt chansen att tävla emot en rally-legend.

Söndag 3/3 kl 15.00
Söndag 29/3 kl 14.00 (Påsklov)

Dune: Part two
Sagan fortsätter när den prisbelönade filmskaparen Denis Villeneuve tar sig an "Dune: Part Two", nästa kapitel i Frank Herberts hyllade roman Dune.

Sön 3/3 kl 18.30, Ons 6/3 kl 18.30
29/3 kl 18.30 (Påsklov)

May december
För tjugo år sedan blev Gracie ett par med sin minderåriga kollega Joe, vilket resulterade i massmedial skandal. Gracie och Joe är numera gifta, men alla har inte accepterat detta

Söndag 17/3 kl 18.30, Onsdag 20/3 kl 18.30 Halva biljettpriset om du har Biopasset.

Pixar's - Själen
Har du undrat var dina drömmar och dina intressen kommer från? Vad är det som gör dig till dig? Pixar tar oss med på en resa ut i världen för att få svaret på livets viktigaste frågor.

Söndag 17/3 kl 15.00
Söndag 31/3 kl 14.00 (Påsklov)

Den sista resan
När Lars efter 40 år som lärare i Köping går i pension blir inget som han tänkt sig. Lars blir passiv och viljelös hemma i sin läderfåtölj, till sonens Filips stora frustration, och förtvivlan.

Sön 24/3 kl 18.30, Ons 27/3 kl 18.30
Halva biljettpriset om du har Biopasset.

Kung fu panda 4
Efter att, i tre dödsföraktande äventyr, ha besegrat skurkar i världsklass med sitt oöverträffade mod och sina galna kampsportfärdigheter, uppmanar ödet Po att leva ett lugnt liv...

Sön 24/3 kl 15.00, Fre 29/3 kl 16.00, Sön 31/3 kl 16.00, Fre 5/4 kl 16.00 (Påsklov)

Godzilla x Kong: The new empire
Den allsmäktige Kong och den skräckinjagande Godzilla ställs mot ett enormt hot som gömmer sig i vår värld, ett hot som utmanar deras existens - och vår egen.

Söndag 31/3 kl 18.30 (Påsklov)
Onsdag 3/4 kl 18.30 (Påsklov)

SAMTLIGA PÅSKLOVSFILMER:

Rallygänget, Kung Fu Panda 4, Dune 2, Själen, Godzilla x Kong, Håkan Bråkan 2, Arne Alligator och djungelkompisarna, Madame Web, Nya äventyr med Paw Patrol, Superpolarna, Bob Marley: One love, Robot Dreams, Ghostbusters - Frozen Empire, Röd, Luca,

Följ oss på våra sociala medier för de senaste nyheterna och uppdateringarna. Köp biljetter på vår hemsida!

@soderkopingsbio facebook.com/soderkopingsbio soderkopingsbio.se

I samarbete med KONTORAB Kontors-varuhuset

Mimmi, Lina och Jessica från de arrangerande organisationerna. Foto: Privat

Den 22 mars är det dags för Söderköpings Näringslivsgala

I mars 2023 hölls en lyckad första upplaga av galan och vi kan med glädje meddela att hyllningsgalan till Söderköpings näringsliv återkommer.

Mimmi Hermez, Jessica Karlsson och Lina Kemle är arrangörer av galan.

- Förra året arrangerade och genomförde vi galan på åtta veckor. Det var jättestressigt, men galan blev slutsåld och mycket uppskattad.

Liksom förra året hålls årets gala på Söderköpings Brunn. Söderköpings kommun är samarbetspartner och erbjuder oss projektledarhjälp genom Åsa Sjöberg. Åsa kommer även verka som konferencier och rodda kvällen tillsammans med Midas Verheijden som är galans koordinator. Under minglet får man ett glas bubbel. Pianisten Robin Lindekrantz Ählman står för underhållningen. Därefter dukas det upp trerätters i Å-salongen, där kommer även prisutdelningarna att ske liksom dansen efter att middagen är avslutad, ackompanjerat till Huttez Duo. Efter middagen öppnar även baren för vidare samtal och möjlighet till nätverkande. Utöver allt detta kommer det bli flera spännande överraskningar under kvällen.

Vi har sökt och fått bidrag av Swedbank genom Sparbanksstiftelsen Alfa i år, vilket innebär att det kommer blir fler vackra utsmyckningar. Pia's botaniska står för de festliga blomsterarrangemangen.

Några av årets nyheter är att vi har lanserat en hemsida (www.skpggala.se) där man kan boka sina biljetter. Är man företagare och vill synas i samband med galan så erbjuder vi två fina sponsorpaket som man också finner information om på hemsidan.

Vi är glada att ha LRF som en ny prisutdelare och arrangör. Övriga är likt förra året Företagarna, Möjligheternas Söderköping, Navet i Havet och NyföretagarCentrum.

I Söderköping är det viktigt att vi hjälper och stöttar varandra! Biljett till galan, som är ett bra tillfälle att skapa nya kontakter, kostar 1 500 kr. Det blir som en firmafest för hela kommunens näringsliv.

Många företag har specialerbjudanden inför galan vilket vi tycker är jätteroligt. Man får gärna höra av sig till oss med sitt erbjudande så marknadsför vi det genom våra sociala medier.

Söderköpings-Posten är likt förra året galans mediasponsor - vi ser fram emot en trevlig galakväll i näringslivets tecken!

Daniel Serander

Påskkonsert

Widerberg & Engdahl

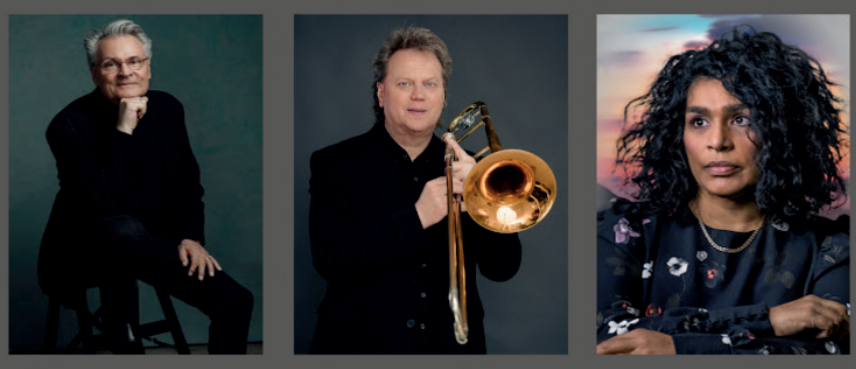

Måndag den 1 april kl 16.00
Annandag påsk

IOGT-NTO Vidar 79
Munkbrogatan 13

Entré 200 kr
inklusive go´fika

IOGT-NTO
serverar fika

Vidarlokalen Söderköping
Munkbrogatan 13
Förbokning: 0706-39 06 04
rolandengdahl@hotmail.com Swish: 0706-39 06 04

Vi hjälper dig att få ett fint och personligt avsked

Som din begravningsbyrå hjälper vi dig med allt före, under och efter begravningen. Vi sköter det praktiska och ger dig stöd genom hela processen.

Ni når oss dygnet runt 0121-102 01

BJÖRKDAHLS
BEGRAVNINGSBYRÅ

Adress:
Skönbergagatan 23
614 30 Söderköping
Telefon:
0121-102 01

Välkommen att kontakta oss

Vad ska vi äta till lunch idag?

Ladda hem vår app kostnadsfritt för att se dagens lunch från lokala företag

Söderköpings Brunn
Kurhotell
1719

tempo

Hej företagare, presentera din lunchmeny i vår app varje dag året om. Dessutom syns du med din logotyp i varje nummer av Söderköpings-Posten hela året. Välkommen att kontakta oss på 0121-421 35 eller annons@soderkopingsposten.se.

Söderköpings-Posten

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

För mer info se vår hemsida

Gudstjänster i församlingen

Februari

Söndag 25	11.00	Mässa, Söderköping gospel, S:t Laurentii kyrka
	17.00	Gudstjänst, Kör con Coeur, Skönberga kyrka
Tisdag 27	18.00	Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
Onsdag 28	13.00	Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
Torsdag 29	17.00	Tid för dig, Mogata kyrka

Mars

Fredag 1	16.30	EFS Vardagsrum, Drothems församlingshem
Söndag 3	11.00	Mässa, S:t Laurentii kyrka
	17.00	Gudstjänst, S:t Anna gamla kyrka
Tisdag 5	18.00	Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
Onsdag 6	13.00	Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
	17.00	Liv att dela, Drothems församlingshem
Söndag 10	09.00	EFS Bibeldag, ”Att lyssna i tro”, Drothems församlingshem
	11.00	Mässa för små och stora tillsammans med EFS, Tonfiskarna, S:t Laurentii kyrka
	17.00	Gudstjänst, S:t Ragnhildskören, Börrums kyrka
Tisdag 12	18.00	Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
Onsdag 13	13.00	Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
Lördag 16	16.00	Konsert, ”Jesus Christ super star”, Mogata kyrka Söderköping gospel och Östra ryds kyrkokör
Söndag 17	11.00	Mässa, S:t Laurentii kyrkokör, S:t Laurentii kyrka
	16.00	Gudstjänst, S:t Anna Vocalensemble, S:t Anna kyrka Våfflor serveras i S:t Anna församlingshem efter gudstjänsten
Tisdag 19	18.00	Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
	19.00	EFS Bönesamling, Klockaregården
Onsdag 20	13.00	Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
Torsdag 21	17.00	Tid för dig, Mogata kyrka
Fredag 22	16.30	EFS Vardagsrum, Drothems församlingshem
Söndag 24	11.00	Mässa, Glädjekören, S:t Laurentii kyrka
	17.00	Gudstjänst, Skönberga kyrka

Med reservation för eventuella ändringar.

10 mars
9.00 Frukost i Drothems församlingshem
Våfflor serveras efter mässan. Lotteri till förmån för Act

Diakonicentrum

Församlingens diakonala verksamhet finns till för dig i livets alla skeende.

Café Klockargården, Diakonicentrum
Öppet för samtal och café. 8 januari - 31 maj
Måndag 10.00-14.00 Sopplunch
Tisdag 09.30-11.30 *ojämna veckor*
Onsdag 16.30-18.30
Fredag 09.30-11.30
Stängt vissa onsdagar när det är Liv att dela, 6/3, 10/4.

Lunchträff
30 januari - 21 maj
Drothems församlingshem
Tisdagar kl. 12.00-14.00 *ojämna veckor*
Anmälan till Församlingsexpeditionen

Sopplunch och café
8 januari - 30 maj
Drothems församlingshem
Tisdagar kl. 10.00-14.00 *jämna veckor*
Torsdagar kl. 10.00-14.00 *varje vecka*

Klockaregården
8 januari - 30 maj
Måndagar kl. 10.00-14.00

Se våra nya tider för våren 2024!

Bibelsamtal
11 januari - 2 maj
Drothems församlingshem-Glasrum
Torsdagar kl. 11.00-12.00

Läsa tillsammans
Välkommen till boksamtal där vi utforskar berättelser tillsammans. Ingen förberedelse krävs.
Kl. 13.30 den 27/2, Klockaregården.
I samverkan med Söderköpings bibliotek
Föranmälan till biblioteket, tel. 0121-182 91

Kristen djupmeditation

Välkommen torsdagar kl. 18.00
18 januari – 25 april.
Du som vill veta mer får gärna komma kl. 17.45 så kan vi berätta mer.

Liv att dela & Tid för dig

Kvällsmat! Gemenskap! Sång!
För alla åldrar 0-100 år. Vi börjar med att äta kvällsmat tillsammans, därefter går vi till kyrkan och har en andaktsstund. Kostnad 30:- vuxen. Barn och ungdom gratis. Välkommen!

Kontakt

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
www.facebook.com/soderkopingsanktanna

Församlingsexpedition
Telefon: 0121-358 00
Mail: ssa.forsamling@svenskakyrkan.se

Diakonicentrum
Telefon: 0121-358 09

tryggt givande givasverige
90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

LIVRÄDDARE I FÄLT

Vi lever alla under samma himmel, men delar inte lika på jordens resurser.
Var med i kampen för allas rätt till mat. **Swisha din gåva till 900 1223**

act Svenska kyrkan

"Att arbeta lokalt och tillsammans är viktigt för en stad som Söderköping."

Samarbete mellan bröllopsföretag skapar magi för vinterbröllop i vår vackra stadsmiljö

En vinterdag samlade jag ihop några av Söderköpings företagare för en gemensam fotografering. Temat för dagen var vinterbröllop i Söderköping och förhoppningen är att kunna locka till fler brudpar hit, och gärna just under vinterhalvåret.

Den här typen av samarbeten, för att skapa markandsföringsbilder, är vanliga i vår bransch. Vi är ofta ensamma i våra företag, men beroende av varandra för att kunna skapa en helhet. På bilderna fångades, förutom en vackert stylad brud, igenkännbara och unika miljöer. Stadshotellet, rådhuset, Storgatan, S:t Laurentii med kyrktorn och i bakgrunden syns både Storån och Ramunderberget.

Att arbeta lokalt och tillsammans är viktigt för en stad som Söderköping. Vi behöver nätverk och samarbeten. Den här gången fick jag arbeta med fotograf Johanna Disefjord. Felicia på Louelle beauty lounge fixade brudens hår och Pia från Pia's Botaniska bidrog med en vintrig brudbukett. Som modell ställde Ida Johnson från Majena upp.

Jessica Karlsson
Text
Johanna Disefjord
Foto

Johanna, Ida och Jessica. Foto: Åke Serander

IK Österviking vann stort i den historiska matchen.
Foto: Benjies Foto & Film

Historisk hockeymatch i Söderköping

Under lördagen den 17:e februari bjöd IK Österviking in till hockeyfest när man spelade sin första hemmamatch på Vikingavallens konstfrusna is. Stockholmslaget Mälarhöjden/Bredäng stod för motståndet men det syntes tidigt att det skulle bli en lätt utmaning för Österviking som bjöd publiken i solskenet på en riktig målfest.

Ledda av den tidigare Vita Hästen-tränaren Sven Eriksson vann Österviking matchen med hela 26-2 efter att William Bohman blivit främste målskytt med sina sex fullträffar.

Benjamin Lindkvist
Text och Foto

"Vi kommer att stå på stadsbiblioteken i Söderköping och Norrköping med informationsmaterial och svara på frågor. I Norrköping kommer vi vara på plats kl. 10-19 och i Söderköping blir det några timmar under dagen."

Den 22 februari är det årliga Internationella Brottsofferdagen

Det är hemskt att drabbas av brottslighet. Men det finns stöd att få som brottsoffer, anhörig eller vittne. Linnéa Arnstedt som är samordnare på Brottsofferjouren (BOJ) i Östergötland är en av aktörerna som erbjuder hjälp. Bra att veta är att man inte behöver ha polisanmält brottet för att ha kontakt med BOJ och att de har tystnadslöfte.

Hur och när började satsningen på Brottsofferdagen?

- Initiativet till dagen togs av Björn Lagerbäck 1989, dåvarande ordförande för BOJ Sverige. Dagen uppmärksammas årligen i många Europeiska länder för att tydliggöra brottsutsattas situation och påvisa vikten av samhällets stöd till brottsoffer, vittnen och deras anhöriga.

Datumet valdes för att det skulle vara mörkt vid ljusmanifestationen som hölls för att uppmärksamma de brottsutsattas situation.

Årets tema är stöd i domstol. Initiativtagare till vittnesstöd var Birger Gustinger. Vid ett besök på Växjö lasarett såg Birger hur Röda korsets sjukvärdinnor hjälpte besökarna tillrätta. Då slog det honom att något liknande även skulle finnas i tingsrätten. Snart hade han tillsammans med Brottsofferjouren Växjö startat landets första vittnesstödsverksamhet. Året var 1995.

Hur kommer ni uppmärksamma dagen?

- Vi kommer att stå på stadsbiblioteken i Söderköping och Norrköping med informationsmaterial och svara på frågor.

I Norrköping kommer vi vara på plats kl. 10-19 och i Söderköping blir det några timmar under dagen.

Inleder projektet "Trygg trapp" i Norrköping

- Det har varit oroligt en längre tid i Norrköping, bland annat i området Marielund. Här kommer Brottsofferjouren starta ett treårigt projekt med stöd från Allmänna arvsfonden som går under namnet "Trygg trapp". Utöver området i Norrköping kommer samma projekt genomföras i Jönköping och Örebro.

Projektet går ut på att man använder lärdomar från satsningar i tidigare drabbade områden, i Norrköpings fall Klockaretorpet, där man genomfört åtgärder för att göra området tryggare.

Det handlar framför allt om att öppna mötesplatser för ungdomar och att få föreningar att satsa på aktiviteter inom områdena.

Telefonnummer till Brottsofferjouren är 116 006.

Daniel Serander

"Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert."

Låt Elcenter installera dina solceller

Solceller har varit populärt under de senaste åren. Men vilken installatör ska man välja och vad ska man tänka på? Daniel Serander träffar Stefan Pekkarinen som arbetar på Elcenter i Söderköping.

Stefan har nyligen låtit installera en marksolcellsanläggning vid sitt hem strax utanför Stegeborg.

- Vi har hela kompetensen hos oss på Elcenter, både för mark- och takinstallation och åtar oss installationer över hela Östergötland. Värt att notera är att det inte längre är lång väntetid för installationer. Vi låter en firma montera det smarta markstativet som dessutom går att bygga ut efterhand om så önskas. På andra liknande system är du tvungen att bestämma storleken på förhand.

För takinstallationerna anlitar vi snickare för montage av panelerna jämfört med många andra installatörer som gör det själva. Vi är elektriker och inte utbildade för att borra hål i yttertak med de risker det medför.

Hur stor anläggning har ni här?

- Den är på 22 kW kopplat till batterier om 25 kW. Tanken är att utöka med ytterligare 25 kW. Vi planerar att ha Ö-drift, vilket innebär att batterierna fortsätter leverera el ifall strömmen går. På så vis blir vi mer självförsörjande och det är viktigt nu och framöver med klimatet och andra oroligheter i världen.

För närvarande kan man få 50 000 kr per person och år i grönt avdrag för exempelvis installation av solceller och batterier. Detta avdrag påverkar inte möjlighet till ROT-avdrag.

Markpaneler.

Takpaneler.

Solcellerna och batterierna är kopplade till ett smart system som heter Enequi. Innan var vi emot batterier, de laddade mest i och ur. Här kan du se hur mycket solcellerna producerar, hur mycket hushållet förbrukar och hur mycket el du säljer. Har du en överproduktion så säljs elen automatiskt. Du kan dock välja om det i första hand ska säljas eller fördelas till batteriet. Systemet räknar ut vilket som blir mest ekonomiskt.

Det här systemet "tänker" och samlar in data såsom elpriser och väderleksrapporter. Därefter tittar systemet på hushållets energibehov och lär sig hur och när man använder elen. Om systemet räknar ut att elen blir dyr imorgon så kan systemet avvakta med urladdning av batteriet då det blir mer lönsamt att använda det imorgon om solen inte räcker till.

I en app i mobilen eller på datorn kan man se hur det sett ut senaste dygnet/månaden/året.

På natten har vi kört på batteriet. Man ser att det börjat ladda vid soluppgången, på morgonen kände den av att det gick åt mer el och då körde vi på med batteri som understöd, därefter har det laddat när vi inte varit hemma.

Jag tror att allt fler kommer skaffa batterier i framtiden. Många tycker att det fortfarande är dyrt men jag tror man blir tvungen att ha det på sikt. Man vet inte hur elpriserna kommer att se ut. I första läget får man fokusera på installationen av solceller och välja en växelriktare som är förberedd för batterier. Detta har med det gröna avdraget också att göra då du slår i taket redan vid installationen av solcellerna. Du kan inte köpa både och samtidigt då reglerna säger att du måste ha egenproducerad el för att få avdraget för batteriinstallationen.

Oseriösa aktörer i branschen

- I branschen är det många bolag som inte har levererat som de lovar. Många av dessa saknar dessutom egna elektriker och får anlita elektriker utifrån. Det finns kunder som väntat ett år på att få färdig installation, innan vi anlitats som extern leverantör.

Alla vet heller inte vad de säljer.

Vi är ett väletablerat och renommerat företag så du kan vara trygg med att din garanti på installationen av anläggningen kommer att fortsätta att gälla med oss. Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Välkommen att kontakta oss

Telefon: 0121 - 131 70
www.elcenter.se
Virkesgatan, 614 31 Söderköping

Socialnämndens ordförande, Evelina Nilsson. Foto: Åke Serander

> *Liknande verksamhet som på Blå Porten med måltidsverksamhet, undersöker vi nu möjligheten att göra även i andra delar av kommunen, för att underlätta ökad gemenskap i hela kommunen.*

Socialnämndens ordförande Evelina Nilsson om äldreomsorgen

I samband med invigningen av måltidsverksamheten på Blå Porten passade vi på att få en intervju med nämndens ordförande Evelina Nilsson (KD).

Hur vill du arbeta som nämndordförande?

- Det känns viktigt för mig att komma ut så här och följa nämndens verksamheter. Jag har under det här året bl.a. följt med hemtjänsten under ett par arbetsdagar, följt samordnarna, varit på olika särskilda boenden och besökt kommunhusets medarbetare. Kommunikation är mycket viktig för mig. Under året har vi haft möten med pensionärsrådet vid fem tillfällen, särskilt viktigt i synnerhet i dessa tider av förändringar.

Det är också för mig värdefullt att så ofta jag kan, titta in på Blå portens fredagascafé, jag upplever det även varit uppskattat av mina bordsgrannar med en pratstund om allt möjligt, inte bara politiken.

Vad vill du göra för att bryta den ofrivilliga ensamheten bland äldre?

- För att bryta ensamheten gör vi det bäst genom föreningsengagemang eller att man med ideella initiativ kan åka till varandra och träffas. Jag tänker att det är det allra mest kvalitativa sättet att bryta ensamheten på. Sen ska vi som kommun absolut möta upp där det behövs, men jag tror att det allra bästa sättet att möta varandra är spontant, med och för varandra.

Då tänker jag på frågan om Albogaexpressen, är det något ni har behandlat i nämnden?

- Det är en fråga som har diskuterats mer innan min mandatperiod. Vad jag förstår så är det svårt att göra någonting åt det p.g.a. både regler och kostnad, men tänk om föreningsliv och näringsliv kunde hitta en gemensam lösning, något/några tillfällen i veckan?

Liknande verksamhet som på Blå Porten med måltidsverksamhet, undersöker vi nu möjligheten att göra även i andra delar av kommunen, för att underlätta ökad gemenskap i hela kommunen.

Det finns äldreboende i Östra Ryd för möten, men inte längre i skärgården?

- Vi undersöker alternativ där man kan servera lunch, eventuellt skolor eller andra lokaler, frågan är under utredning.

Sedan är det mycket välkommet med tankar och idéer. Har man funderingar som äldre eller som anhörig om hur vi kan utveckla arbetet med ensamhet på andra sätt i kommunen så tycker jag det är positivt att man kommunicerar det till oss. Gärna kritik, men också det som är positivt så man får en känsla för vilken väg som är rätt.

Har nämnden initierat frågan om måltidsverksamhet vid Blå porten?

- Frågan om måltidsverksamhet kom upp i samband med det fortskridande arbetet av ärendet ”Hållbara insatser” och som nämnden beslöt i början av 2023.

Ärendet handlar i huvuddrag om att förbättra arbetssätt och få mer utbildad personal till rätt uppgifter. Men också att bibehålla näring, öka valfriheten samt skapa en hållbar rutin som inte är så sårbar vid eventuell kris och krigssituation.

Det är bra att äta tillsammans och då är alternativet att inta varm mat på en gemensam plats såsom Blå porten bra för den sociala tryggheten och minskad ensamhet.

Har den politiska majoriteten tankar om förändringar i äldrevården under mandatperioden?

- Vi har demografin med fler äldre och ett budgetunderskott. Det är de två största utmaningarna.

Vi vill också ha mer kvalitet, men då måste vi jobba smartare. Vi måste också ta det stegvis så att vi inte gör många förändringar samtidigt, utan att man hinner med och känner sig trygg.

Åke Serander

Mekonomen Bilverkstad
Fordonsteknik Söderköping

Vi utför service, reparationer & hjulinställning
Telefon: 0121-21760

DÄCKPARTNER
Johans Däckservice AB 30 år!
Vårsäsongen närmar sig.
Se över dina sommardäck.
Välkommen att kontakta oss!
0121-721 730 • www.dackpartner.se

Malmqvists Plåtslageri AB
Tänker du byta tak?
Plåt, tegel eller papptak
Kontakta oss för en kostnadsfri prisuppgift
Telefon: 0709-56 77 23
info@malmqvistsplatslageri.se
Berga 1 Söderköping

SUPER KONTORET

EN KOMMUNAL FÖRVALTNINGSREVY

PREMIÄR 24 FEB!

NORRKÖPING 24 februari – 23 mars 2024
OSTGOTATEATERN.SE – En del av Scenkonst Öst
PSST! Skanna QR-koden och köp biljett nu!

Från nya världen

DVOŘÁKS SYMFONI NR 9 OCH
BACEWICZ PIANOKONSERT
Dirigent **Karl-Heinz Steffens**
Solist **PeterJablonski**

TORSDAG 7 MARS KL 19.00
De Geerhallen, Norrköping

EN AV ÅRETS STORA KÖRKONSERTER

Gloria

Dirigent **Emilia Hoving**
Solist **Karin Dahlberg** *sopran*
Bel Cantokören
Musikaliska Sällskapets Kammarkör
Akademiska Kören i Linköping

TORSDAG 21 MARS KL 19.00
De Geerhallen, Norrköping

Biljetter:
NORRKOPINGSSYMFONIORKESTER.SE
– En del av Scenkonst Öst

SON

LA TEKNIK AB

Effektiv belysning

Vi har det mesta inom belysning till hemmet, industri och lantbruk m.m.

Upp till 50% rabatt

Vi byter några av våra leverantörer, därför rabatterar vi utgående produkter med upp till 50% samtidigt lämnar vi 25% på övriga sortimentet.

Erbjudandet gäller 22/2 till 22/3-2024.
Alla produkter säljs med minst 2 års garanti.

Normallampa
Sock: E27
Effekt 8watt / 60watt
Dimer
Ord. pris: 69 kr
Nu: 50 kr
Inkl. moms.

Prisexempel
200 watt strålkastare
Ord. pris: 2 995 kr
Nu 1 695 kr
Inkl. moms.

Ringvägen 40 (bakom ICA)
614 31 Söderköping
Telefon: 070-456 86 33
Webb: www.lateknikab.se

Välkommen in till oss!

Möjligheternas Hus startade år 2010. Här finns bred kompetens och erfarenhet. Rot och Rut tjänster utföres hos kunden.

MÖJLIGHETERNAS HUS
Våra Möjligheter Er Resurs

Trädgård
Gräsmattor, trädbeskärning, ogräs, snö-skottning, trädfällning och häckklippning.

Bygg/Snickeri
Både ute- och inomhus, finsnickeri. Renovering av möbler.

Måleri
Inom/utomhus och tapetsering.

Dator & IT service
Reperationer av hård/mjukvara, mobilrep och digitalisering. Vi tar även emot elektronik för återvinning.

Sömnad
Blixtlås, lagning, uppläggning av hemtextilier/kläder enligt dina önskemål.

Enkla transporter
Möbler, säckar och bortforsling av gods.

Städning
Flytt- och veckostädning, fönsterputsning och storstädning.

Fixtjänster
Uppsättning av tavlor, lampor, gardiner m.m. Inköp och monteringshjälp. Cykelreperationer och symaskinsservice.

0121-10747 - 070-147 13 46 - 070-864 69 89 - 076-627 54 81 - www.mhsoderkoping.se

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga alternativ av elektriker i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
www.lundqvistelocds.se

Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251

HÅRDHS MÅLERI AB
070-834 65 57

AAA

Välkommen till vår Fönster och Måleriverkstad.

Hos oss får ni hjälp med renovering som bevarar era fönster och dörrar många år framöver. Vi renoverar respektfullt på traditionellt vis med linoljefärger. Vi hämtar, levererar och monterar. Självklart hjälper vi till på plats med karmar, fönsterbleck eller vad ni har för önskemål . Vi finns på Slussportsvägen 1 Söderköping

Kunskap - Tradition - Kvalitet
sedan 1996

Söderköping Nu och Då: *Stadens broar - del 2*

Stadsmodell över Söderköping på 1700-talet.

Fotoboken SÖDERKÖPING NU OCH DÅ har rönt uppskattning av söderköpingsälskare när och fjärran. Bokens författare Lars Hedenström och Lars Sylvan medverkar i en artikelserie, som följer upp och kompletterar boken. Nya foton har tagits av Lars Hedenström. Gamla bilder är i regel hämtade från S:t Ragnhilds Gilles bildarkiv.

"Rådhusbron fick nuvarande utformning på 1850-talet. Så länge vykort skickats från Söderköping har den vackra stenvalvsbron tillsammans med rådhuset och torgmiljön varit ett favoritmotiv."

Rådhusbron och Rådhust.

Så länge vyckort har skickats från Söderköping har Rådhusbron varit ett favoritmotiv.

Rådhusbron med vackert stenvalv.

Storån med sina promenadstråk, trädalléer och många broar bidrar i hög grad till vår vackra stadsmiljö. Så här års gläds vi åt ljusarrangemangen och andra tider åt blomsterkorgarna på broräckena.

Samtidigt känns ”vingslag” av tusenårig historia. Storån har haft stor betydelse för stadens tillkomst och utveckling (Läs mer i vår krönika i S-P augusti 2019). Broarna har bytts/renoverats och gjorts mer robusta, men deras lägen är etablerade sedan flera hundra år. Redan under medeltida storhetstid fanns broar över såväl Storån som Lillån, men broarna fanns då väster om hamnen vid åkorsningen för att inte hindra fartygen.

Det är inte länge sedan Kyrkspången senast byttes ut och strax före jul var det dags för Hagaspången. Detta har inspirerat oss att i två portioner bjuda på en kavalkad brobilder tillsammans med en gnutta brohistoria.

I förra tidningen inledde vi brokavalkaden med fyra spänger och här fortsätter vi med de större broarna:

Rådhusbron fick nuvarande utformning på 1850-talet. Så länge vykort skickats från Söderköping har den vackra stenvalvsbron tillsammans med rådhuset och torgmiljön varit ett favoritmotiv. Hur länge det funnits en bro på platsen är inte klarlagt. Den är markerad på karta från 1779. Därtill finns anteckningar från rådstuga 1679 om ansvar för underhåll av ”Stora torgbron”. Ända in på 1960-talet passerade rikstrafiken över bron och genom lilla Storgatan – något vi har svårt tänka oss i dag då fotgängarna åter ”härskar” på stråket.

Nybron (Järnbron) får nu allt mer bära stadskärnans trafik. Under husbilarnas högsäsong kan det ofta ”köra ihop sig” kring den trånga passagen. Hur mycket ytterligare trafik den kan svälja undrar man när ambitiösa byggplaner presenteras … Lyckligtvis finns numera en särskild spång för fotgängare och cyklister. En större brorenovering genomfördes för cirka tio år sedan, varvid de gamla brobalkarna byttes. Därtill kommer att körbanans trädäck förnyas allt efter slitage. Vår 1800-talsbild visar på en något lugnare trafik än dagens … ”Man ska inte gå över ån efter vatten!” sägs det - men på den tiden fick man göra det om man saknade egen brunn!

Munkbron och Munkbrogatan återknyter till munkarnas tid. Gatu- och brosträckningen förmodas ha varit ungefär densamma alltsedan dess och knöt tidigt samman munkarnas kvarter med kungsgården Bossgård. Dagens stenbro från 1912 är som synes stabilare än sin föregångare i trä. Historiker har berättat om att höga vattenflöden återkommande förstört stadens enkla träbroar.

Bron över Kvarndammen öppnades så sent som på 1960-talet för trafik i samband med den då nya vägdragningen. Dagens E22-trafikanter märker nog knappt att man passerar en bro. Kanske får man en glimt av den vackra vyn över dammen mot de charmiga kvarteren kring den vita kyrkan samt den gamla kvarnmiljön. Samma vy kunde tågpassagerarna njuta av åren 1906-1966. Den gamla järnvägsbron återanvänds nu av gång- och cykeltrafikanter. Från år 20xx begåvas E22-fararna med en ny långbro väster om Brobyberget. Det är alltså dags att börja planera för nästa förädling av miljön kring den vackra Kvarndammen.

Lars Hedenström
Lars Sylvan

Nybron, även kallad Järnbron.

På 1800-talet fick man gå över Nybron för att hämta vatten om man saknade egen brunn.

Nybron.

"Dagens stenbro från 1912 är som synes stabilare än sin föregångare i trä. Historiker har berättat om att höga vattenflöden återkommande förstört stadens enkla träbroar."

Munkbron i trä.

Munkbron.

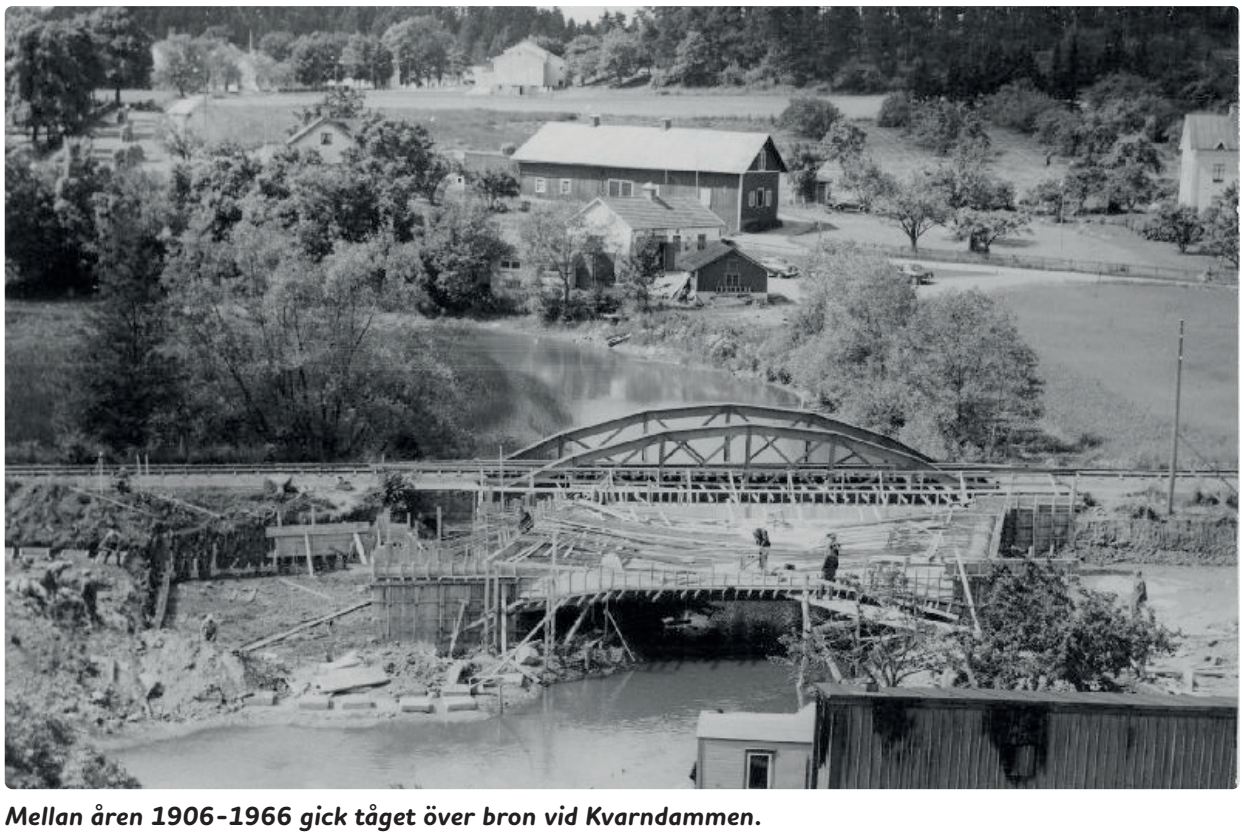

Mellan åren 1906-1966 gick tåget över bron vid Kvarndammen.

"Bron över Kvarndammen öppnades så sent som på 1960-talet för trafik i samband med den då nya vägdragningen."

Bron över kvarndammen.

Söderköpings-Posten

Måndagen den 8 juni 1936

Upplaga är i dag 725 ex.

Upprörda Känslor när Tyrislöts Fyr Hotas av Nedläggning

Söderköpingsposten rapporterar att den välkända Tyrislöts fyr i Sankt Anna nu riskerar nedläggning.

Trots att fyren har varit en oumbärlig guide för sjöfarare sedan 1876, betraktas den som föråldrad enligt sjöfartsinspektör Johan Klöör från Kungliga Sjöfartsverket. Beslutet har väckt starka reaktioner bland den lokala befolkningen, som kämpar för att bevara detta symboliska landmärke och sjöfartssäkerhetens historia i området.

Skärgårdsmusikalen Fyren 27-30 juni

Den nya musikalen Fyren spelas den 27-30 juni i Tyrislöt Camping, Sankt Anna.

Ett nyskrivet skärgårdsspel av Bosse Wastesson, Ture Rangström och Hans Marklund.

En musikalisk resa till 1930-talets Tyrislöt, Sankt Anna, denna gripande berättelse där kärlek, romantik, smuggeljakt, glesbygdsutmaningar, nedläggningshot, krigsbarnsöden och kvantfysik vävs samman till en musikalisk upplevelse som inte liknar något annat.

Fyren är en hjärtevärmande berättelse som speglar både det förflutna och nutiden och ger oss perspektiv på de utmaningar och glädjeämnen som människor möter i livet.

Sankt Anna Portalen

Medlemmar ur FUB:s styrelse (från vänster) Stående: Elisabeth Ingvarsson, Monika Andersson, sittande: Marina Hultgren, Anita Engström. Saknas på bild: Dennis Ottosson, Sofie Ingvarsson och Elvira Ottosson.

Karin Lindberg och hennes vänner träffas på Stinsen för att förbereda FUB:s arrangemang.

Foto: Lasse Johansson, Filmoasen

Sofie Ingvarsson visar upp sina kläder när deltagarna tränar inför catwalken.

Foto: Lasse Johansson, Filmoasen

FUB:s Catwalk på Söderköpings Brunn

Den 20 mars genomför FUB Söderköping Catwalk med mannekänger på Söderköpings Brunn. Arrangemanget är ett samarbete mellan FUB Söderköping och Östergötlands län, Söderköpings Brunn, Boutique Ramunda, Bettifix samt Trolltyg. Nyströmska gymnasieskolans frisörlinje är också med på ett hörn och ordnar mannekängernas frisyrer.

FUB är en organisation som arbetar för och med personer med intellektuell funktionsnedsättning och anhöriga.

Föreningens ordförande Monika Andersson berättar att på ett läger i somras föddes idén om att arrangera ”Catwalk I Söderköping”. Inspiration kom från filmen ”Catwalk från Glada Hudik till New York”. Flera av deltagarna hade en dröm om att få gå Catwalk och nu kommer drömmen att slå in.”Alla samarbetspartners har varit lätta att engagera och därefter varit så positiva under förberedelserna”, säger Monika.

Evenemanget kan också ses som ett led att personer med funktionsnedsättning ska bli mer synliga och komma ut i samhället. FUB arbetar för att ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning ska kunna leva som andra, med goda levnadsvillkor.

Filmaren Lasse Johansson på Filmoasen i Söderköping gör en dokumentär om projektet. Filmen kommer att ha visning i Söderköping.

Biljetter går att köpa på *https://fubcatwalk.confetti.events* och kostar 300 kr. Då ingår modevisning, goodiebag, plocktallrik samt ett glas alkoholfri dryck.

Varmt välkomna önskar FUB Söderköping!

Åke Serander

INSÄNDARE

Byt ordförande i tillgänglighetsrådet

I Söderköpings kommun finns det ett tillgänglighetsråd, tidigare benämnt Handikapprådet. Syftet är att det ska finnas en direktkanal mellan människor med handikapp och de politiska företrädare som styr över framkomlighet och tillgänglighet för alla människor oavsett handikapp. Rådet består av företrädare för handikapporganisationer och pensionärsföreningar samt två politiker. Sammankallande ordförande lär vara Yvonne Persson, moderaterna. Av något obegripligt skäl har ännu inte rådet sammanträtt under den här mandatperioden. Vid en direkt fråga till Yvonne Perssons nämndsekreterare, fick vi svaret att Yvonne Persson inte anser att det finns några ärenden att behandla.

Vi kan försäkra Yvonne Persson att det finns massor att diskutera och komma tillrätta med. Det kan handla om säkra övergångsställen, snöröjning som inte tar hänsyn till rullstolsburna personer eller framkomligheten generellt för personer i rullstol som är besvärligt i en stad som Söderköping. Även möjlighet att komma ut i naturen är ofta ett näst intill oöverstigligt problem. Detta som exempel enbart för människor beroende av rullstol. Människor med neurologiska eller andra handikapp kan säkert fylla på med exempel.

Om fullmäktige, som tillsatt tillgänglighetsrådet, tycker som oss, att det är angeläget med ett fungerande råd för dessa frågor, föreslår vi att någon från handikapp- eller pensionärsorganisationerna får vara ordförande i rådet och därmed sätta dagordningen.

Roger Petersson
Ledamot i Tillgänglighetsrådet

Björn Grip
Ordförande i PRO Söderköping-Stegeborg

Svar:

Tack för ert engagemang i tillgänglighetsrådet.

I kommunens reglemente för tillgänglighetsrådet, antaget av kommunfullmäktige 2020, finns rådets syfte och uppgifter beskrivna.

Det stämmer att tillgänglighetsrådet inte har sammanträtt ännu under mandatperioden eftersom det inte har funnits ärenden av den karaktären som beskrivs i reglementet.

Inom serviceförvaltningen är revidering av ”Program för kultur och fritid” under uppstart och arbetet beräknas pågå under 2024. I samband med uppstarten kommer tillgänglighetsrådet att kallas för samråd. Kallelse skickas före påsk.

Det finns inget som hindrar att representanter för kommunens organisationer för personer med funktionsnedsättning kontaktar undertecknad när de har frågor som berör rådet.

Yvonne Persson (M)
Ordförande tillgänglighetsrådet

Marika Ronnerheim och Caroline Bragner utanför Coffice vid Hagatorget.

"Vi vill även vara med och hjälpa kunder i vardagen. Vill man t.ex. få koll på sin energianvändning så har vi Energikollen, vilket är ett verktyg som gör en analys av ditt boende. Där kan du se hur du kan minska din energiförbrukning och på så vis sänka dina kostnader, vilket är bra både för privatekonomin och för klimatet."

Handelsbanken vill bidra till ett hållbart samhälle

När du träffar Handelsbankens personal för rådgivning på Coffice vid Hagatorget, så är det oftast Caroline Bragner kapital- och privatmarknadschef eller Marika Ronnerheim förmögenhetsrådgivare som du träffar.

Berätta om hur banken bidrar till en mer grön och mindre resursförbrukande värld

- Ett sätt där vi kan vara med och påverka är på finansieringssidan.

Vi erbjuder t.ex. *Gröna bolån*, det innebär att om du har rätt energiklassning på ditt boende så får du ett billigare bolån, det gäller både för villor, bostadsrätter och fritidshus. Har man rätt energiklassning så får man per automatik ett Grönt bolån hos oss. Om man däremot saknar en energideklaration behöver man kontakta en branschgodkänd besiktningsman, via vår hemsida hittar man länkar till aktörer vi samarbetar med.

Vi vill även vara med och hjälpa kunder i vardagen. Vill man t.ex. få koll på sin energianvändning så har vi *Energikollen*, vilket är ett verktyg som gör en analys av ditt boende. Där kan du se hur du kan minska din energiförbrukning och på så vis sänka dina kostnader, vilket är bra både för privatekonomin och för klimatet. Du får även konkreta tips och råd på hur man kan sänka energiförbrukningen. Energikollen är kostnadsfri och man hittar den på vår hemsida.

Om du inte har möjlighet eller vill ta säkerhet i din bostad men ändå vill låna för att göra ditt boende mer energieffektivt så erbjuder vi ett *Grönt energilån*, det kan vara allt ifrån att installera solceller till att tilläggsisolera ditt hus. Det gröna energilånet har en lägre ränta än ett vanligt blankolån och man har även möjlighet att betala av det på längre tid.

Handelsbanken vill såklart även vara med och stötta företagen i sin gröna omställning så på den sidan erbjuder vi samma typ av lån.

Äger du en hyresfastighet eller bor i en bostadsrättsförening som har A eller B in sin energideklaration, alternativt är miljöcertifierad, så finns möjlighet att ansöka om ett *grönt fastighetslån* med lägre ränta.

Vi erbjuder även *Klimat och energilån*. Detta lån syftar till att hjälpa fastighetsägaren att ställa om till en mer energieffektiv förvaltning. Det finns inget krav på miljöcertifiering eller energideklaration. Istället är det ändamålet som möjliggör klimat och energilånet, det gäller till exempel investeringar i solceller, laddstolpar eller andra smarta energi- eller klimateffektiviserande lösningar. Likt det gröna fastighetslånet får man här lägre ränta än ett vanligt lån. Som vanligt sker kreditprövning för att säkerställa att kunderna har återbetalningsförmåga.

Gäller något speciellt kring bostadsrättsföreningar jämfört med företag?

- För en bostadsrättsförening ger det dubbel effekt om man uppnår energiklass A eller B i sin energideklaration eller om man miljöcertifierar sig. Dels får föreningen lägre ränta tack vare det Gröna fastighetslånet, men även bostadsrättsinnehavare kan då ansöka om grönt bolån. Annars gäller samma villkor för en bostadsrättsförening som för ett företag.

På privatsidan finns ”Energikollen”, på företagssidan istället någonting som heter ”Hållbarhetskollen” som är ett samarbete med företaget GoClimate. Verktyget läser av din bokföring och sammanställer utifrån det ditt företags klimatavtryck uttryckt som koldioxidutsläpp och ger konkreta tips på hur man kan minska sina utsläpp. Detta är viktigt då många arbetar med hållbarhetsfrågor i flera led, t.ex. som underleverantör till ett större företag. Dessa större företag kommer ställa krav, om de inte redan gör det, på att underleverantörer kan redovisa sitt klimatavtryck. Då är ”Hållbarhetskollen” det rätta verktyget, även för det lilla företaget, för att få koll på sin verksamhets klimatavtryck. Den som är företagskund i Handelsbanken kan redan nu börja använda verktyget, helt kostnadsfritt!

Ett annat sätt där vi som bank kan vara med och påverka är genom att se till att kundernas besparingar placeras på ett ansvarsfullt sätt. Vi har ett stort ansvar när vi förvaltar våra kunders sparande, och för oss är målet tydligt. Vi vill skapa god avkastning på det förvaltade kapitalet och samtidigt verka för en hållbar utveckling. Genom ansvarsfulla investeringar strävar vi efter att nå vårt mål om att generera god finansiell avkastning och minska vår negativa påverkan på miljö och klimat. När vi investerar arbetar vi efter tre metoder, vi väljer in, väljer bort och påverkar. Enkelt förklarat så ser vi till att investera i rätt företag, index eller fond som arbetar för en hållbar utveckling och väljer bort de som inte gör det. Vi har även ett proaktivt arbetssätt för att kunna påverka företag till att förbättra sitt hållbarhetsarbete.

För att sammanfatta vårt arbete, vi ska agera hållbart och ansvarsfullt i allting som vi gör. Vi har ett stort ansvar och vi tar det ansvaret.

Varmt välkommen att kontakta oss!

Handelsbanken

Drottninggatan 6, Norrköping
011-23 37 00, norrkoping@handelsbanken.se

Guldkant i Söderköping

Vintern håller sitt kalla grepp om Söderköping. Men Guldkant sprider värme genom högläsning, handmassage och underhållning på våra boenden.

Lilian Lilliehöök och Gösta Lissheim, Mikael Leonardsson, Nathalie Osju och S:t Ragnhildskören är några som står för sång och musik.

Glöm inte att anmäla dig till årets påskfest 27 mars i Drothems församlingshem.

Ta med en följeslagare om du behöver. Två tider att välja mellan: kl. 13-14.30 eller 15.30-17. I år står Linn & Adam för underhållningen.

Varmt välkommen att anmäla dig till Marianne på tel. 073-998 46 87.

Guldkant i Söderköping

Ola Lönnqvist överlämnar posten som ålderman till Carl-Johan Ivarsson

Carl-Johan Ivarsson tar över posten som ålderman av Ola Lönnqvist på S:t Ragnhilds Gille.

> *Ola har varit ålderman under tio år. Vid mötet avtackades han med tal och utsågs till hedersledamot.*

Det händer mycket i Söderköpings hembygdsförening S:t Ragnhilds gille, bl. a har Ola Lönnqvist vid årsmötet 12 februari överlämnat posten som ålderman (ordförande) till Carl-Johan Ivarsson. Ola har varit ålderman under tio år. Vid mötet avtackades han med tal och utsågs till hedersledamot.

Vid årsmötet höll historikern Daniel Hermansson, känd bl.a. från TV-programmet ”Muren”, ett mycket uppskattat föredrag. Daniel har nyligen gett ut boken ”De kom, de såg, de segrade”, om vad antikens fältherrar lär oss om makten och människan.

I samband med att Ola lämnar posten som ålderman kommer han hålla en serie föreläsningar under våren, som började med föredrag om den tidiga historien under januari och februari och därefter:
Tisdag 19 mars: Söderköping under 1500-talet.
Tisdag 16 april: Söderköping under 16-1700-talen.
Tisdag 7 maj: Söderköping under 18-1900-talen.

Den 5 mars kl 15:00 håller han föredrag i Vintervadskyrkan under rubriken Elias Sehlstedt, den svenska lyrikern.

Mycket har hänt på museet under vintern, bl.a. besök av riksdagens talman Andreas Norlén och landshövding Carl Fredrik Graf, läs mer om besöket i januarinumret.

Under förra året har en omfattande ombyggnad skett mellan de tre våningarna på museet. Numera innehåller entréplan halva utställningen (den äldre tiden) och en möteslokal. I möteslokalen kan rörelsehindrade och andra se film om den andra delen av utställningen (den nyare tiden), belägen på mellanplan.

På övre plan återfinns arkiv och kontor. Vid entrén har en ramp byggts för att underlätta för rörelsehindrade. Har du inte besökt museet under en tid finns all anledning att uppleva det på nytt.

Välkomna att besöka museet hälsar Ola och Carl-Johan.

Åke Serander
Text och Foto

Nyårsträning på FarmFysiken. Foto: Christoffer Klöverfeldt

Träningen är i full gång. Foto: Privat

John arrangerar gruppträningar på Vikbolandet

John Pettersson startade upp träningsgruppen FarmFysiken på Vikbolandet. Vi kontaktade honom för att ta reda på mer.

Hur kom du på idén till FarmFysiken?

- Idén har växt fram under några års tid. Till en början åkte jag Vikbolandet runt och höll träningspass på olika platser. Kuddby IF erbjöd oss att bedriva träningen på deras fina anläggning Helgestad IP. Där har vi en stor och inhägnad asfalterad yta som vi nu bedriver verksamheten på. Vi vill vara en samlingspunkt på Vikbolandet för träningsintresserade.

Berätta om FarmFysiken och varför du valde det namnet?

- Namnet beskriver verksamheten bra, vi håller till på landet och utvecklar vår fysik. Träningsanläggning ligger i Helgestad Hage. Träningen sker alltid utomhus och därmed kan träning ske alla dagar i veckan, året om. Förutom jag så håller även Linda, Christofer och Fanny i pass. Det brukar vara mellan 15-25 deltagare på de flesta passen och alla kan delta.

Hur kan ett träningspass se ut?

- Det finns olika typer av pass. Det passet som återkommer mest på schemat är uppbyggt för att förbättra hela din fysiska kapacitet med en rörlighetsdel, en del med styrketräning och en del kondition. Om du deltar i det passet två gånger i veckan så kommer du långt med din träning. Vi erbjuder även tyngdlyftning och yoga.

Är medlemmarna enbart från Vikbolandet?

- Nej, majoriteten är från Vikbolandet men några åker även från Söderköping och Norrköping.

Hittar ni på andra träningsaktiviteter utöver träffarna på Vikbolandet?

- Bland medlemmarna finns ett intresse av att delta på olika lopp/tävlingar. Bland annat Arena Run, Hyrox och självklart Häv & Gräv Vikbovändan.

Varför är träning viktigt för dig?

- För mig är det viktigt att ha en aktiv livsstil, det mår alla bra av.

Vad är det bästa med att vara med och träna hos er?

- Jag tror faktiskt de flesta hade svarat gemenskapen, som alla är med och bidrar till. Men även träningsupplägget då många gjort väldigt fina framsteg.

Daniel Serander

Hans Linde, boende på Kyrkvägen 4 klipper bandet. Per Hollertz till vänster, Per Hanö till höger håller i bandet och Roland Engdahl blåser en fanfar. Foto: Gustav Eriksson

Nyrenoverade vård- och omsorgsboendet Kyrkvägen 4 i Ringarum är invigt

I slutet av januari invigdes det nyrenoverade vård- och omsorgsboendet på Kyrkvägen 4 (fd. Ringgården) i Ringarum. Under invigningsceremonin höll kommunalråd och ansvarig politiker för sektor Stöd och omsorg Per Hanö (SD) ett tal där han tackade entreprenörer och personal för deras gedigna arbete. En gåva överlämnades av Kristina Lohman, tillförordnad kommundirektör och Roland Engdahl framförde en fanfar.

Den 93-årige konstnären Hans Linde, boende på Kyrkvägen 4, klippte symboliskt invigningsbandet. Han har tidigare varit boende på Ringgården innan renoveringen påbörjades. Efter några år på Ålderso i Gryt gick dock flyttlasset åter till Kyrkvägen 4.

- Det har blivit fantastiskt fint här, särskilt på rummet jag bor i. Jag är inte i gång med måleriet än men förhoppningsvis kommer det framöver, berättar Hans.

Han betonar även vikten av modern teknik och hur den underlättar tillvaron för boende som honom själv.

- Titta bara på den här, säger han och pekar på en dosa på handleden. Med de kommer jag in dit jag ska. Det är väldigt enkelt och skönt att slippa hålla reda på en nyckel.

En annan som flyttat är undersköterskan Jeanette Nilsson som efter tretton år på Åldersro valde att fortsätta sin tjänst på Kyrkvägen, något som gläder Hans.

- Det är tryggt med ett bekant ansikte och någon jag känner, avslutar Hans.

Daniel Serander

Smakfullt renoverad. 3 rok om 76 kvm.

Målade väggar o tak (-20). Kök m ljusa snickerier o ljust kakel. Rostfria vitv. induktionspis o självreng. ugn (-20), kolfilterfläkt m fläktkåpa (-20), kyl o frys (-20) samt DM (-15). Markis. Genomg. ekparkett. Hög takhöjd 2,6 m o stora fönster i flera väderstreck gör att lägenheten upplevs som ljus. Stort v-rum m utg. till balkong i öster/söder. Helkak. våtrum o duschplats. Våtrumsmatta på golv. TM o TT (-15). WC, tvättställ i kommod samt hyllor (-20), Mån.avg. 6 897kr inkl. värme, V/A, bredband (100/10), bredbandstfn, samt digital-tv. P-plats m elstolpe för motorv. inräk. i mån. avg. (50 kr per mån, utgår endast om stolpe nyttjas). Digitalt lås. Bostaden kan lätt omv. till 4 rok.

Adress: Korsgatan 4D, Söderköping
Utgångspris: 1 590 000 kr
Visning: Vänligen kontakta oss för visningstid.
EP: 187 kWh/m² och år
Indirekt nettoskuldsättning: 523 399 kr

Ansvarig mäklare:
Åke Serander: 070-550 53 33

www.newestate.se
Storgatan 2, Söderköping

New Estate®

Fred och kärlek <3

Återbruket i Valdemarsvik

Nu kan man lämna in sina föremål som man inte önskar ha kvar till kommunens insamling för återbruk. Tanken är att erbjuda invånarna en ny plats för hållbar konsumtion och socialt engagemang.

Inlämning sker på kommunens återvinningscentral, därefter tas de om hand för ev. reparation / renovering som utförs av arbetstränande för att kunna tillvarata så många föremål som möjligt och erbjuda de som arbetar ett nätverk och möjlighet att utveckla sina sociala färdigheter.

Från den 1/3 (preliminärt) kommer föremålen att säljas i kommunens second-hand-butik i Funkishuset (samma entré som biblioteket, en våning upp).

Exempel på föremål som tas emot är: böcker, elektronik, leksaker, möbler, husgeråd och kläder/textil.

Min leksak som barn.

"Det var genom leken vi lärde känna oss själva och våra begränsningar, något som i många fall formade oss för resten av livet."

Min leksak som vuxen.

Livet leker

Redan i småskolan insåg jag att rasterna var mer givande än lektionerna. Det var när vi stormade ut på skolgården som planerna drogs upp för de fria eftermiddagarna. Det var nu vi delade upp oss efter karaktär och lynne.

Några lekte med fotbollar och delade in sig i två lag som spelade mot varandra, vi andra i två stridande lag som planerade kommande drabbningar.

Det var nu vi gick in i våra nya identiteter lika intensivt som en tränad skådespelare lever sig in i en ny rollkaraktär. Våra roller bestämdes ofta av vad vi hade för utrustning. De som hade knallpulverpistoler och hattar blev cowboys. Vi andra gjorde pilkoger av ärmarna till gamla skinnjackor och strängade våra bågar av eneträ. En fjäder i ett pannband fullbordade förvandlingen till indian.

Leken var helt uppslukande och vi kunde vara vem vi ville och nyfiket pröva nya identiteter. Vi bytte skepnad och var lika hängivna i våra nya roller vare sig vi var cowboys eller indian, tjuv eller polis.

Världen stängdes ute och vi levde helt i nuet. I leken kunde vi gå utanför våra vanliga beteenden och för ett ögonblick pröva på att vara någon helt annan. Vi var både rymmare och fasttagare med samma intensitet och kunde sätta oss in i varandras sätt att känna och tänka. Nyfikenheten fick oss att stämma nattliga möten på kyrkogårdar för att pröva vårt mod och tämja våra rädslor med magiska ritualer.

I leken blir jag vem och vad jag vill och det ger leken dess spänning. Jag blir allsmäktig och skapar en egen värld vid sidan av naturen.

Men det fanns vissa outtalade regler, bud och förbud som måste följas för att inte bryta lekens förtrollning. Om någon blev tillfångatagen eller träffad av en vadderad pil var han ute ur leken tills han hade räknat till hundra.

Även hundvalpar som leker har sina regler när de morrande kastar sig över sina syskon med dräglande käftar.

De övar sig bara inför kommande kamper och biter inte hål i varandras öron.

När könsmognaden inträffar slutar däggdjuren att leka.

Nu när man ska hitta sin plats och rangordning i flocken gäller andra regler.

Nu hugger man tänderna i strupen på sina syskon om så behövs.

Men människa fortsätter att leka.

Flockdjuret i oss gör att vi söker oss till en grupp som ger oss möjlighet att leka de lekar där vi lyckats bäst.

Det var genom leken vi lärde känna oss själva och våra begränsningar, något som i många fall formade oss för resten av livet.

I dag söker sig vilsna barn i betonggettona till den flock som de tror kan ge dem gemenskap och trygghet.

Men i den flocken har man aldrig lekt. Här har man aldrig prövat på att vara den andre.

Flockledarna är redan könsmogna och här slåss man som alla jagande däggdjur om att bevaka och utöka sina revir.

Och de fiender som barnen avlossar sina vapen mot fortsätter inte att leka efter att ha räknat till hundra.

Det var leken som gjorde oss till människor. Det var leklusten som fick oss att tänja våra gränser och se nya möjligheter.

Det var nyfikenheten som drev oss framåt och gjorde att vi inte höll oss på den plats vi under årmiljoner hade anpassat oss till.

Långt tillbaka i tidernas begynnelse stod några urtidsmänniskor och stirrade mot bergen som var gränsen för deras värld.

Tänk om man skulle?

Varefter språket utvecklades kunde man dela sin nyfikenhet med dem man lekte bäst med.

När tillräckligt många i en grupp närde samma tanke gav de sig iväg för att se om deras fantasier stämde med vad som fanns på andra sidan bergen.

Odlarna hade inte samma behov av att se nya soluppgångar, de hade glädje nog av att se sin gröda växa.

De som stannade kvar byggde vidare på sina kojor och dansade och sjöng genom natten framför de sprakande eldarna. De lekte fram nya magiska ritualer för att förstå och betvinga det okända och skrämmande. Tillsammans sjöng de och sången förenade dem i något som var större än dem själva.

Vi älskar att sjunga och leka i grupp.

Därför har de stora sportarenorna blivit vår nya tids Katedraler. Här samlas de troende i stora skaror för att lovsjunga och hylla sina lekande gudar.

De som är en del av oss.

De som kan förlösa oss ifrån vardagen och för en stund låta oss uppgå i en större gemenskap.

Vi klär oss i likadana huvudbonader och halsdukar för att visa att vi tillhör samma flock.

När så vårt lag springer in på planen stiger spänningen och vällusten sköljer över oss.

Leken kan börja.

Vi hälsar dem med jubel och som supportrar känner vi igen oss i Kentas sång:

”Just idag är jag stark – just idag mår jag bra…”

Copyright REIN WESTERBUSCH NORBERG

Rein Westerbusch Norberg

Örtkorgen: Att använda örter, ogräs och vilda växter - Del 23

En
Juniperus communis

Vad skulle en gin & tonic vara utan enbär? Jo, en vodka & tonic… Enbär är nämligen oumbärliga för att drycken ska smaka och klassas som gin. Men det är långt ifrån allt som våra ståtliga enar ger oss.

Introduktion

För mig är det något magiskt med enar. Det finns många myter, sägner och sagor om detta vackra träd som sägs representera styrka och visdom.

Förutom gin är det känt för det hållbara, väldoftande virket som våra Sverigetypiska smörknivar är gjorda av. Enspån av virket är också populärt för användning vid rökning och grillning.

Utöver detta är enen mycket värdefull i ett brett spektrum av drycker, maträtter, desserter och bak samt en stark läkeört.

Beskrivning: Den vintergröna barrväxten trivs i hela Sverige och kan bli upp till 2 000 år gammal. Enen växer oftast i konform som buske eller träd upp till 15 meter, men kan hittas krypande. Du hittar den på torrare, öppen mark, hedar, berghällar och i glesa skogar.

Enarna består av hon- och hanbuskar som båda blommar i maj. Hanplantor har gula blommor och växer ofta ensamma. Honplantor har gröna blommor och växer gärna bland andra träd. Endast honbuskarna får sedan bär, först gröna som året därefter övergår till mörkblå. Från blomma till moget bär tar det tre år, men då de blommar årligen finns bär i olika mognadsstadier samtidigt på samma buske. Därmed kan bären plockas året om, även snötäckta på vintern.

Enbäret består av tre små blad som växt ihop i form av ett bär så det är egentligen en liten kotte. Enens barr sitter i kransar runt grenarna, tre barr i varje.

OBS! Förväxla ej med andra cypressväxter som sävenbom (*juniperus sabina*) eller prydnadsbarrväxter. Dessa är giftiga.

Matlagning

Användbar växtdel: Bär, skott, barr, ris.

Bär: Använd färska eller torkade. Mogna blå bär smakar sötare än gröna omogna, men båda kan varieras i olika rätter så smaka och testa. I bären finns små, mjuka ätbara kärnor.

Lägg några hela bär i grytor (speciellt gott med vilt), gratänger och inläggningar. Krossa eller mortla dem i marinader, såser och på fet fisk som lax, även gravlax. Passar också i grönsaks- och svamprätter, vitkålssallad, surkål, krydda på smörgåspålägg, i matbröd och intressant nog desserter, speciellt ihop med bland annat choklad och citrus. Spännande att t.ex. göra chokladmousse eller citronsorbet med en annorlunda dessertingrediens som enbär.

Bären används i drycker som jul/påskmust, glögg, öl och enbärsdricka - som numera är en ”retrodryck”. Enbär passar fint ihop med svartpeppar så blanda i pepparkvarnen.

Glöm inte att plocka och äta några enbär på promenaden.

Skott, barr, ris: Unga, mjuka skott på senvintern ihop med enbär kan kokas några minuter för en smakfull vätska att använda i mat/bak eller koka länge för att göra sirap. Färska skott/barr passar till milt, gott te som ger en värmande känsla (med låt inte dra länge, för då blir det beskt). Barr kan torkas till kryddpulver för mat/bak samt blandas i örtsalt.

Använd enris eller enspån vid rökning och grillning för att få den utsökta, karakteristiska smaken på maten och som ger en ljuvlig doft under tillagningen.

Hälsa och örtmedicin

Användbar växtdel: Bär.

Innehåller eteroljan *juniperi aetheroleum*, flavonglykosider och garvämnen m.m.

Enen är en stark läkeört så läs ”Viktig information” t.h. innan användning.

Örtmedicin invärtes: Bären har en starkt njurstimulerande, urindrivande, antiseptisk verkan och har bl.a. använts vid urinvägsbesvär och PMS-svullnad. De anses även stimulera aptit och matsmältning samt ge en kramplösande, väderfördelande effekt.

Örtmedicin utvärtes: Enbär ökar blodcirkulationen lokalt så en enbärsolja värmer skönt kalla händer och fötter. Kan även provas vid muskel- och reumatiska smärtor.

Eterisk olja gjord av enbär kan testas för att lindra muskel-, led- och ryggvärk, reumatism och gikt. Den anses också urindrivande och renande samt stärkande för nervsystemet.

Oleum Basileum är ett känt traditionellt växtbaserat läkemedel som funnits på apoteken i nästan 100 år. Det består av flera eteriska oljor, inklusive just enbärsolja. Vid förkylning, täppt näsa och hosta kan den väldoftande oljan användas för inhalation eller smörjas på bröstkorgen.

Hur gör man?

Plockning: Plocka bären försiktigt för barren är stickiga! Oftast vill jag bara ha en liten mängd så då pillar jag försiktigt av bären och håller andra handen under för att fånga dem. Tekniskt sett kan en pincett användas. Behövs en större mängd så lägg ett lakan under trädet och slå på grenarna. Barr rensas ut efteråt.

Skott klipps med ren sax (markägarens tillstånd behövs). Ris plockas från nedfallna grenar eller stormfällda buskar.

Torkning: Jag separerar barren, gröna och blå bär och lägger på tork på varsin liten tallrik. De är torra efter några dagar. Förvaras mörkt i en burk i kryddskåpet. Barr torkas och mixas till kryddpulver.

Örtmedicin invärtes: Gör örtte av 1 tsk krossade mogna (blå) enbär, häll över 2,5 dl kokande vatten och låt dra i 10 minuter. Sila och drick 1 gång/dag i högst en vecka. Alternativt ät några enbär.

Örtmedicin utvärtes: Enbärsolja gör du lätt själv. Plocka gröna enbär och krossa. Lägg i en ren glasburk och häll över raps- eller olivolja så det täcker bären. Kolla utgångsdatumet på oljan för så länge kommer enbärsoljan hålla. Låt stå i rumstemperatur, ej i sol. Vicka lite på burken var dag så att bären är täckta (undvik därmed mögel). Sila efter två veckor och häll i glasflaska. Sätt på etikett och förvara mörkt.

Eterisk olja av enbär måste köpas på hälsokosten. Blanda 5 droppar per tesked massageolja eller kroppslotion och smörj.

För användning av Oleum Basileum se dess bipacksedel för anvisningar.

Annan användning

- Det sega, hållbara virket passar till att göra korgar, kärl för livsmedel, träslöjd, att tälja små saker, som knappar, och finaste smörknivarna.
- Förr röktes torrt enris för skydda mot smittor (bakteriedödande rök) och allehanda onda väsen. Än idag används detta för att rensa ”dåliga energier”.
- Bären är livsviktiga för fåglar på vintern och älgar gillar de mjuka skotten

Visste du att…

- Många herrparfymer har en doftton av enbär.
- Kådan sades förr kunna avstyra okyskhet.
- Drycken Genever” uppfanns” i Nederländerna på 1300-talet och därav kommer drycken gin.

Slutligen…

Stolt och ståtlig står den värdefulla enen, beundrad av många generationers ögon. Kanske har de njutit av dess uppiggande doft, lagat god mat/dryck eller lindrat ett besvär? Vi kan göra det också nu i vår tid och framtida generationer kanske i tusen år till.

Viktig information: *Använd ej enbär vid graviditet, njursjukdomar/njurinflammation, vid högt blodtryck, om du tar urindrivande läkemedel, regelbundet eller till barn under tolv år. Var alltid helt säker på att du identifierat växten korrekt och är du osäker på om, hur eller när en växt kan användas bör du konsultera en örtkännare. Vid akuta, långvariga eller förvärrande tillstånd kontakta alltid sjukvården.*

Rose är diplomerad örtterapeut med fokus på Nordens vilda växter som mat- och läkeväxter. Hon är föreläsare, kursledare, örtvandringsguide och forager till restauranger. Rose är även krönikör i bl.a. Söderköpings-Posten (sen 2015), Länstidningen Östergötland och Natur & Trädgård. Hon sitter i styrelsen i Svenska Örtasällskapet och Örtagården i Söderköping.

*Hennes första bok ”**Lättplockat – Hur du använder vanliga vilda växter, bär och ogräs till mat och hälsa**” publicerades 2022.*

Kontakt: *www.rosewilkinson.se* *Februari 2024*

Rose Wilkinson

Foto: Mikael Karlsson

Ett gammalt hus!

Ett Gammalt hus ett Brunnslasarett
Som tyvärr sett bättre dagar
Förfallet går fort när dess tid inträtt
Det är därför nu många klagar

Det står där som minne från Brunnsortens tid
Lasarettsbyggnad på god väg bli ruin
Omvärldens dom sannerligen inte blid
Över stadens oförmåga till skälig rutin

Att underhålla det arv man en gång fått
Kan vara surt och väldigt besvärligt
I en del beslut kan det ibland bli lite brått
Så att beslutsresultatet blir riktigt och skäligt

Tiden går lite fort och än kanske finns ej besluten
Att rädda Brunnslasarettet enligt önskan
Här fodras säkert beslut i enighet gjuten
Se till så att ärendet inte försvinner i glömskan

De styrande har nog fått idéer och förslag
Hur huset kan bli till nytta i staden
Tror de flesta vill se det blir verklighet en dag
Så ej Brunnslasarettet blir rivningsobjekt ett i raden

Det fanns en gång flera hus som till slut ej gick att rädda
Även de var arv från Brunnens storhetstid
När i Brunnslivet glansdagar många gäster blev sedda
Mot dessa hus öde nu Brunnslasarettet är på glid

Så styrande se nu till att få fart på att rädda det som är kvar
Än går kanske att rädda både hus och stadens anseende
Om man ser till att något händer så att huset en framtid har
Och man kan promenera förbi med ett leende

Ett litet tips kanske finns det redan i dokumenten
Föreningslivet behöver bra och större samlingssalar
Där de kan samlas och genomföra eventen
Vi väntar nu på beslut som för att rädda Brunnslasarettet talar

Hans Fredriksson

Nya ställplatser 2024:

Östra Husby Restaurang och Pizzeria
ICA Supermarket i Vammarområdet
ICA Nära Birgersson, Gusum
OKQ8, Ringarum

Söderköpings-Posten

Under sportlovet fortsätter vi visa två matinéer per dag, kl. 14:00 och 16:00. Kvällen avslutar vi 18:30 med olika aktuella filmer.

Sportlovsbio i Söderköping

När jag skriver dessa rader är det hård isbark ute, på vägar, bilar, trottoarer, ja överallt. När jag far förbi skridskobanan på Vikingavallen är den oftast full av skridskoåkande entusiaster. Blir glad av alla människor som njuter av det härliga vintervädret. Somliga hittar in till bion efteråt. I synnerhet är detta ett faktum under loven. Jullovet visade verkligen prov på detta med ett fördubblat besöksantal på våra utvalda aktuella filmer.

Detta hoppas vi håller i sig. Under sportlovet fortsätter vi visa två matinéer per dag kl. 14:00 och 16:00. Kvällen avslutar vi 18:30 med olika filmer. Håll utkik efter vårt aktuella utbud. Kolla särskilt på hemsidan som vi arbetar fortsatt idogt med att hålla uppdaterad. Vill du ha bionyheter i din e-postlåda, säg bara till när du är inne på Söderköpings Bio så löser vi det.

Nypoppade popcorn, kall dricka och biogodis hör självklart till. Vi frågade vad som önskades mest och det var popcorn. Detta har utan tvekan visat sig stämma, under jullovet gjorde vi av med nästan två säckar majs, som blev goda popcorn tillsammans med vårt egna recept på olja. Allt för att ge en smakfull upplevelse.

Dagbio visas varannan onsdag kl. 13 jämna veckor. Då får du förutom en aktuell film, ekologiskt kaffe och nybakad kaka från Café Jägmästargården. Mycket uppskattat och tillgängligt för alla som är daglediga. Detta har vi kompletterat med stickbio kl. 15:30, i princip som dagbio men med tillägget att vi visar filmen med dämpad belysning så att man kan handarbeta under filmens gång. Detta har visat sig fungera väl – människor kommer tillbaka (och det går att se filmen utan att handarbeta intygade en man bland publiken). Ett test som vi genomför hela våren fram till mitten av maj då vi tar sommarledigt. Tycker du också att detta är värt att vi fortsätter med i Söderköping – kom och se bra film på Söderköpings Bio. Publiken har ökat med nästan 60 %.

Bland filmer som kommer senare i vår kan nämnas ”Miraklet i Gullspång” och ”Stålmannen bor i skogen”. Vi fortsätter att ha besök av regissörer och skådespelare så ofta vi kan vid våra föreställningar. Samarbeten är en naturlig del av vårt arbete. T.ex. 22 februari kan du se ”Bob Marley: One Love” på Söderköpings Bio, vill du äta i samband med filmen, ta del av erbjudanden från vår biomeny – ät gott på Håll Bar & Kök.

Carl Gustav Pettersson
Söderköpings Bio

Välkommen till Bodagen på Söderköpings Brunn lördag den 6 april på klockan 11-14

"Om någon skulle fråga mig hur det känns att vara vuxen skulle jag inte kunna svara. Och uppriktigt sagt så får jag mer lust att inte vara det. Det är så klart att jag ska fortsätta se till att vardagslivet fungerar med hyra och mat och liknande, men kanske lekfullheten ska få mer utrymme."

Vuxen

Att börja fundera över ord kan vara något av det jobbigaste som finns. Det började med att jag tänkte på pensionär och senior. Pensionär kan man ju bli vid olika åldrar, men senior betyder ju äldre, motsats är junior. Men vad står vuxen för, när är man vuxen?

Jag kommer ihåg att jag ställde en fråga till en av mina fastrar. Hon var väl bortåt sextio och jag var omkring tjugo. Min fråga var: ”Hur är det att vara vuxen?” ”Det vet väl inte jag”, fräste hon. Nästa dag fortsatte hon med något hon gillade att göra, nämligen hoppa jämfota i vattenpölar. Att äldre människor varit lekfulla även tidigare tycker jag att följande gamla ordstäv visar. Käring/Kärring = gammal kvinna. ”Ungdomen rasar”, sa käringen, hoppa över halmstrå.

När jag slår upp ordet vuxen i en ordbok hittar jag förklaringen att vuxen är man när man klarar sig utan föräldrar eller är myndig. Myndighetsåldern är ju satt till 18 år, men när man kan ta ansvar för sig själv varierar naturligtvis. Ibland säger någon om en äldre person: ”Han/hon blir aldrig vuxen.” Pratar man då om brist på ansvar eller sägs det om en senior som åker pulka, gör snöänglar och läser Kalle Anka?

I min ålder ska man säga att det var bättre förr, så det påstår jag nu. Då konfirmerades man när man var fjorton år och på pojkarna såg man att de var vuxna. Då fick de börja klä sig i långbyxor. Vad kan ha varit tecken på att en flicka var vuxen? Jo, hon fick ha långa klänningar och hatt.

Jag kommer att tänka på ett exempel på att man är vuxen när man klarar sig utan sina föräldrar. Vår son skulle få följa med en familj och deras son på en semesterresa till Legoland. Jag kom med en massa förmaningar och råd då han irriterat utbrast: ”Mamma, jag är vuxen nu!” Då var han 10 år.

Fullvuxen – dök också upp i mitt huvud. Jag slog upp ordet och fick veta att det mest används om djur. Det stod som exempel: ”En fullvuxen elefant väger nästan sju ton.” När det gäller längd var jag fullvuxen när jag var tretton år. Då var jag en meter och femtionio centimeter och hörde till de längsta i klassen. Inte en enda millimeter längre blev jag och nu gäller korumpestilen. Med andra ord växer jag neråt.

Om någon skulle fråga mig hur det känns att vara vuxen skulle jag inte kunna svara. Och uppriktigt sagt så får jag mer lust att inte vara det. Det är så klart att jag ska fortsätta se till att vardagslivet fungerar med hyra och mat och liknande, men kanske lekfullheten ska få mer utrymme. ”Att alltid vara en liten smula barn – det är att vara verkligt vuxen” (Jevjenig Jevtusjenko). Undrar om han tänkte på ett barns nyfikenhet och att inte ha fastnat i tänkandet.

Ofta när jag träffar jämnåriga betygar vi inför varandra att vi absolut inte är så gamla som vi i verkligheten är. Jag brukar hävda att jag nog snarast är sju år. Döm om min förvåning när jag hittade det här: ”Innerst inne i alla vuxna människor sitter ett litet barn som skall börja skolan i augusti.” (Janneken Overland). Visst är det härligt att det finns så mycket att lära, att det finns så mycket kunskap att ta till sig. Att vi kan fortsätta att vara nyfikna och lekfulla.

En man född i början av förra seklet i Köpenhamn, och som var vetenskapsman, matematiker, filosof, författare och konstnär kan väl inte ha fel? Jag tänker på Piet Hein. Så här lär han ha sagt:

”Vuxen – det är något som bara existerar i barns fantasi.”

Äldre ska vi alla bli – jag åldras, alltså lever jag – men vuxna kan vi vara lite lagom mycket eller hur?

Marianne Wik

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av marknadens BÄSTA priser
- Nya luckor eller ett helt nytt kök
Köksdesign Norrköping
Välkommen att boka ett kostnadsfritt hembesök 011-33 11 30
Svensk-tillverkat
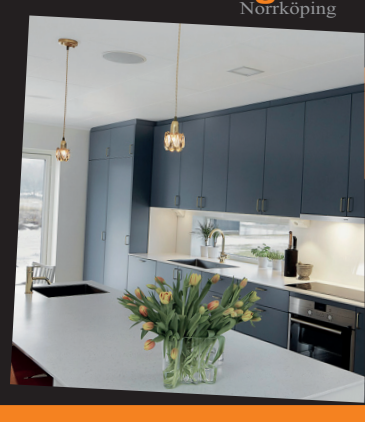
Öppettider: Måndag 14-18, Tisdag 10-14, Torsdag 14-18
Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25
fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se
Finspångsvägen 131, 602 10 Norrköping

Söker du bostad eller lokal?
Fam Westerberg Fastigheter AB
Gör en intresseanmälan via vår hemsida:
www.westerbergfastigheter.se

Söderköpings Hunddagis & Pensionat
0704-71 07 53
www.skphunddagis.se
Se Google Maps för vägbeskrivning

Nytt nummer ute den 21 mars

"Att bibliotek rymmer många böcker om kärlek är inget nytt. Faktum är att böcker med kärlekstema är väldigt populära, inte minst bland unga."

Foto: www.pixabay.com

Kärlek på bibliotek

I skrivande stund är det början av februari, alla hjärtans dag står för dörren och jag har börjat fundera på om biblioteket är en plats som förknippas med kärlek. Jag tror inte man ska underskatta bibliotekets romantiska potential! Kanske finns det mer kärlek innanför våra väggar än vi vet om? På en användarundersökning från förra sommaren svarade faktiskt en av deltagarna på frågan ”Vad gjorde du senast du var på biblioteket?” – att hen gick på dejt. Svaret har fått mig att reflektera över var man kan dejta på biblioteket; över schackspelet i ungdomshörnan? I tidningshörnan med de sköna fåtöljerna? Kanske kan man bjuda med sin hjärtevän på ett författarbesök eller en föreläsning?

Att bibliotek rymmer många böcker om kärlek är inget nytt. Faktum är att böcker med kärlekstema är väldigt populära, inte minst bland unga. Har du hört talas om den nya genren Romantasy – en blandning av fantasy och romance, helt enkelt det bästa av två världar. Bibliotekets bokskatt kan också vara en källa till inspiration för dina kärleksbrev om du brukar skriva sådana. Varför inte låna boken Svenska kärleksbrev i urval av Kaj Attorps. Här kan vi läsa kända svenskars kärleksbrev. Exempelvis skriver Karin Larsson till sin Carl: ”Det är du som har väckt mig till livet. När jag tänker tillbaka på den tiden innan jag kände dig. Ett sådant träbeläte jag då var! Utan tankar och känslor.” Eller Stig Dagerman som skriver till skådespelerskan Anita Björk: ”Här är allt sig likt och väntar på dig. Allt känner sig tomt och ensamt. Tandborsten saknar dina tänder, stolen längtar efter dina kläder och kudden efter ditt huvud.”

Nu har du chansen att formulera dina kärleksord till biblioteket! Vi har nämligen lagt ut brevpapper så att du kan skriva ett kärleksbrev eller (om du måste) ett göra-slut-brev till oss. Vi testade samma sak förra året, och fick bland annat de här orden från en ung besökare: ”Kära biblioteket! Jag älskar er eftersom jag har lärt mig läsa böcker och ni är snälla.” Sådana kärleksord värmer en bibliotekaries hjärta.

Avslutningsvis vill jag såklart tipsa om en bok om kärlek, Heartstopper av Alice Oseman. Serieromanen inleds faktiskt med ett kärleksmöte mellan bokhyllorna på ett bibliotek. Kom in och låna! För allt är tomt och ensamt på biblioteket om ni besökare inte kommer och hälsar på.

Ingrid Bäckström
Söderköpings Bibliotek

Emil och Tildas bilresa på Sicilien

Utsikt från Emil och Tildas boende i staden Ragusa. Foto: Privat

Jag och min sambo Tilda landar i Catania mitt på dagen. Vårat bagage är försenat och det förväntas ta lång tid innan vi får tillbaka det. Som tur är har vi handbagaget med oss och går till företaget som hyr ut bilar. Vi ska nämligen hyra en bil för att besöka flera olika platser här på Sicilien, en stor ö som tillhör Italien.

Första dagarna tillbringar vi i storstaden Catania, mitt i centrum. En stad där man ogärna kör bil, emellanåt känns det som rena vilda västern i trafiken. Men vad ska man göra, vi måste ta oss framåt så det är bara att gilla läget, bli en av dem och gasa sig ur situationen! Så småningom hittar vi en parkering och går till hotellet. Inte ett hotell av hög standard, men det fungerar bra för oss. Varken jag eller Tilda är särskilt kräsna av oss och detta var ungefär enligt förväntan.

För länge sedan sov vi på en åker mellan våra cyklar och med en presenning som tak, gick ganska bra det med. Så jag är övertygad om att det här hotellet blir i alla fall behagligare än så. Utsikten från fönstret består att gamla bevarade ruiner från förr i tiden.

Då kvällen smyger sig på letar vi efter något ställe att äta på, vi hittar en mysig restaurang där vi beställer varsin pizza. Och det var riktigt utsökta pizzor, hur gott som helst.

Andra dagen här i Catania är kommen och vi ska tillbaka till flygplatsen för att hämta vårat bagage. Men väl på plats hade bagaget fortfarande inte kommit som de hade sagt, utan det tar ytterligare två timmar.

Under tiden åker vi med hyrbilen till en strand och äter lunch. Vi parkerar bilen längst en väg och går några hundra meter till stranden. Det här är april månad så vattnet är fortfarande kyligt, men temperaturen i luften är bra. Några personer är ändå i vattnet och badar. Här befinner vi oss en timme ungefär, sedan går vi tillbaka till bilen för att åka till flygplatsen igen. När vi väl är på flygplatsen hämtar vi ut vårat bagage och lägger in det i bilen.

Men då säger Tilda ”har du den andra ryggsäcken”, alltså vårat handbagage. ”Ne, det har jag inte, vadårå?” svarar jag. Då visar det sig alltså att någon har gjort inbrott i vår hyrbil och snott ryggsäcken med flertalet prylar i, även våra två jackor hade de tagit. Inte hade vi märkt något heller, då vi var långt borta från bilen och helt utan brytmärken. Hälften av kontanterna vi hade har också stulits (andra halvan hade jag på mig ifall något oförutsett som detta skulle hända). Även pass och det absolut viktigaste hade vi med oss till stranden, så vi klarar oss bra framöver ändå. Men lite snopet var det allt.

Ett tips för den som åker till Sicilien är att ha väldigt bra koll på sina grejer, annars är risken rätt stor att du aldrig kommer få se dem igen. Men skit samma, ibland kan jag tänka att om någon person stjäl från andra mer privilegierade människor så är det okej. Lite som Robin Hood, att ta från dem rika och ge till de fattiga. I det här fallet är jag och min sambo dock bara vanliga "svennar" utan att vara rika, men ni förstår vad jag menar. Hemförsäkringen som ska täcka för såna här händelser var tyvärr inte mycket till nytta. I slutändan fick vi tillbaka ungefär 30 % av vad allt egentligen var värt, stulna pengar betalar de inte alls tillbaka.

Nu börjar vår resa med hyrbilen söderut längs med kusten. Då vi möts av havet är det alldeles blått och mer turkost mot strandkanten. En liten stad åker vi in i för att sedan gå ett litet varv. Det är mysiga små kvarter att besöka. Fast här blir vi inte så långvariga utan åker mot landsbygden. Det dröjer inte lång tid innan vi ser stora fält med citronträd. Relativt små träd med hundratals citroner på. Här på Sicilien har de gjort sig lite berömda tack vare deras läskedryck San Pellegrino. En läsk som känns speciell och riktigt fräsch i smaken, ofta med smak av citron, kanske från just dessa träd.

Vidare ut på småvägarna möts vi av en övergiven fyr med flera andra övergivna byggnader runt om. Här går vi runt i området. Själva fyren är låst och jag försöker inte ens klättra upp i den. Runt de övergivna husen gjorda av sten växer det mängder med kaktusar och stora Aloe Vera växter.

Vi tar bilen någon kliometer tills vägen tar slut. Härifrån går vi över karg mark med vassa stenar i rikting mot havet. Enligt vad vi tagit reda på innan ska det finnas klippor utmed vattnet, en av de klipporna ska likna en elefant, och med lite fantasi så gör den faktiskt det.

Som slutdestination för dagen ska vi till en stad som heter Ragusa. Vägen dit är väldigt slingrig och smal, då vi närmar oss staden och får vår första vy. Den ger en mycket häftig känsla. Det vi ser är en gammal stad byggd på kullar och branta dalar. För att ta sig till vårt boende måste vi slå våra kloka huvuden ihop och tänka efter lite, det är ingen självklarhet hur saker och ting fungerar i den tätbebyggda staden. Bland trånga gränder och väldigt branta backar letar vi oss fram. Till sist hittar vi vårat boende och där på dörren finns en lapp, som är till oss, att vi ska ringa när vi är på plats. Byggnaden som vi bor i är väldigt gammal, men nyrenoverad och fin inuti med en storslagen utsikt över staden Ragusa, som är med på UNESCOs världsarvslista.

Under kvällen tar vi en promenad i staden för att se oss omkring. När vi kommer till centrum har den stora kyrkan öppet och mycket folk är här för att titta. Utanför kyrkan är även en stor kör samlad för att sjunga. Rätt mysig stämning såhär på kvällskvisten. Senare går vi vidare bland gator och torg för att hitta en restaurang, vilket vi snart gör. Här på menyn väljer vi varsin pasta. Jag får kanske inte använda ordet spaghetti för då blir de väl galna här i Italien, eftersom att pastan är finare än så. Men det är just vad det ser ut som, fast en annan variant som kockarna tillagat väldigt bra. Otroligt bra till och med, en smaksensation jag gillar. Varsitt glas vin fick det bli också.

Bilresan fortsätter vidare mot kusten där vi besöker ett antikt grekiskt tempel. Idag är det väldigt varmt och det blir endel att gå till fots. Men det är det värt. Templet är väldigt stort och välbevarat. I området finns även andra mindre tempel och sevärdheter att spana in. Medan jag tittar på det stora templet försöker jag få en bild av hur det såg ut just på deras tid när det var i drift.

Agrigento som staden heter liknar de flesta andra städer vi besökt. Vägarna är ofta väldigt trånga och byggnader är tätt byggda med en typisk liten balkong. Restauranger finns det ganska gott om i de centrala delarna av staden, ofta små med uteserveringar, väldigt mysiga utmed gatorna. En av restaurangerna går vi till och sätter oss ned för att äta. Tilda tycker att vi ska beställa kammusslor den här gången, vilket vi gör. Men hon missförstod lite vad vi faktiskt beställde och vi fick varsin liten bläckfisk serverad, bläckfisken såg intakt ut med alla armar och huvud. Men det behöver ju inte vara äckligt för det tänker vi och äter. Fast det var verkligen äckligt, otroligt segt och smakade kartong. Vi håller oss till de mer vegetariska alternativen i fortsättningen. Det känns fräschare.

Utanför staden Agrigento finns något som kallas Turkiska Trappan precis vid havet. Det är en stor bergformation som är kritvit. Det ser ut som att berget lutar snett just där och har formationen ungefär som en trappa. Vi parkerar bilen och går 20 minuter på stranden för att komma hela vägen fram. Väl framme går vi upp på den så kallade trappan. Snabbt märker vi att det är ganska halt så det gäller att inte gå för nära kanten för då kan man trilla ner i havet. Berget är kritvitt och havet är alldeles blått så långt ögat kan nå, väldigt vackra kontraster och härlig utsikt.

Vidare från kusten åker vi in mot land. Med bilen fortsätter vi till den mytomspunna staden Corleone. Många av er har väl sett den verklighetsbaserade filmen Gudfadern som handlar om den maffiakultur som utspelade sig just här. I den här staden går vi omkring en stund, äter varsin takeaway- pizza och ser oss omkring.

Palermo har vi sedan i sikte, det är huvudstaden här på Sicilien. Staden är belägen på den södra sidan om ön och

välbesökt av turister. För vår del är det lagom att vara här några få dagar, storstadsmiljö och betong får vi snabbt nog utav. Det är roligt i måttliga mängder med storstäder men som tur är har vi annat mer storslaget planerat än stadsmiljö efter det här, nämligen vulkanen Etna.

Men medan vi är här får vi väl njuta lite ändå. Här finns ett mycket stort utbud av restauranger, fik, shopping och lite sevärdheter. Och vad vore väl en resa till Sicilien utan en Aperol Spritz mitt i stan!

Taormina är staden som står på tur. En mycket slingrig och krokig väg upp till cirka 200 meters höjd. Men ack så vacker utsikt i flera väderstreck. Det som lockar mest med att vara här är den antika teatern som finns bevarad på toppen av denna stad. En grekisk teater med anor från 300- talet f.Kr. Detta monument är välbevarat och utsikten är som en stor panoramabild ut över hav och land, men även vulkanen Etna som vi ska upp på syns tydligt.

Så varför inte avsluta med att skriva om just Etna. Det är trots allt Europas största och mest aktiva vulkan. De senaste 500.000 åren har vulkanen varit aktiv. Oftast är det inga stora utbrott, utan det kan räcka med att den spyr ur sig lite lava några dagar eller stora moln av aska som sedan täcker närliggande byar. Fast tittar man historiskt sett så har det skett ordentliga vulkanutbrott där byar varit nära att stryka med. På väg upp med bilen mot Etna åkte vi genom byar och slingriga vägar, där såg vi mycket tydligt hur enormt stora floder av lava passerat förbi och kört över allt i sin väg. Även flera hus står övergivna och ett hus syns bara taket på medan allt runt om är täckt av stelnad lava från tidigare utbrott.

Vi hade planerat och köpt en guidad tur hela vägen upp till själva grytan på vulkanen. Men olyckligtvis fick vi meddelande bara för en dag sedan att den seismiska aktiviteten har ökat på vulkanen, så vi kommer inte precis hela vägen upp av säkerhetsskäl, men ändå ganska nära som tur är.

Från platsen där vi träffar vår guide åker vi linbana upp flera hundra meter, vilket är väldigt intressant, för det är en otroligt karg miljö att vistas i. Så småningom börjar vandringen upp mot toppen och här blåser det endel och rätt kallt börjar det bli, i övrigt är vädret klart och bra. Tidigare lånade vi jacka, mössa, hjälm m.m. så vi har allt som behövs. Efter en halvtimme börjar vi se toppen på vulkanen och det ryker från den hela tiden. Ju närmre vi kommer, desto bättre känns det. Vår guide visar ett ställe där det fortfarande är varmt i marken efter tidigare vulkanutbrott. Runt om oss på vissa ställen pyser det också ut rök från marken vilket är häftigt. Nu uppskattar jag att vi är på cirka 3000 meters höjd. Här tar vi en lättare lunch i lugn och ro, samtidigt som vi tar lite foton på vulkantoppen framför oss.

Efter lunchen beger vi oss nedåt i en annan riktning. Där passerar vi andra utslocknade vulkankratrar som vi går på. Då får jag mer helhetsperspektiv hur enorma dessa vulkangrytor egentligen är. Att gå omkring här är som ett månlandskap.

Utsikten från ena hållet är aningen molnigt nu, men åt andra hållet ser vi breda vyer mot staden Taormina där vi var häromdagen.

En månad efter att vi kom hem från Sicilien fick Vulkanen, Etna ett utbrott. Såpass att det välde ut lava och stora askmoln steg högt mot himmelen. Flygplatsen i Catania fick stänga på grund av den aska som fallit ned.

Så visst är det liv i vulkanen fortfarande och så kommer det sannolikt alltid att vara.

Emil Friis
Text och Foto

NYHET!

Från och med nu delas tidningen även till över 450 företag i Söderköping

Söderköpings-Posten

Ta chansen att nå alla campinggäster på Korskullens Camping, Skeppsdockans Camping och Vandrarhem med en annons i den populära campingbroschyren. En utmärkt möjlighet att locka ännu fler kunder till din verksamhet i sommar!

Kontakta oss på Söderköpings-Posten och boka din annonsplats redan idag på telefon: 0121-421 35

Miljönätverket bjöd in till Agenda 2030 träff med Agtech 2030

Karolina Muhrman vid en av väderstationerna som Agtech Sweden använder på Vågerstad Gård. Foto: Agtech Sweden

Det var välfyllt på CoOperate Coffice när Miljönätverket bjöd in till träff om Agenda 2030 med föredragshållare Karolina Muhrman, docent i pedagogik vid institutionen för beteendevetenskap och lärande och organisationsledare i Agtech 2030 (numera Agtech Sweden) på temat lantbruket och miljön.

- Jag och min kollega Per Frankelius, som är innovationsledare i Agtech 2030, är ytterst ansvariga för det här initiativet som är ett Vinnväxtprogram (Vinnväxt är en tävling för att främja hållbar tillväxt i regioner, reds. anm.) med en tidsplan på tio år och 200 miljoner i planerad budget. Initiativets huvudfinansiärer är Vinnova, Linköpings universitet och Region Östergötland. Jag har själv arbetat med lantbruk, är uppvuxen på bondgård och har arbetat på Vreta Naturbruksgymnasium i många år. Jag har en bakgrund inom kemi, biologi och matematik. Min avhandling handlade om lantbrukets matematik.

Agtech 2030 är en innovationsplattform, där vi arbetar med att utveckla ny teknik för ett hållbart lantbruk. Vår idé är att föra samman olika organisationer för att kunna utveckla nya koncept och innovationer. Vi för samman lantbrukare med teknikföretag, forskare eller andra institut och sen så får de tillsammans arbeta med utveckling. Detta leder förhoppningsvis till nya koncept och i annat fall till lärdom, en publikation eller något annat.

Hittills har vi drivit drygt 50 innovationsprojekt, varav flera vunnit stora internationella priser. Agtech 2030 startade med ungefär 20 deltagare i innovationsnätverket. Idag har vi drygt 100 kontrakterade partners som har ingått i våra innovationsprojekt. Förutom att vi driver innovations- och teknikutveckling så arbetar vi mycket med kunskapsspridning och att få folk att tänka i andra banor/hitta nya perspektiv/inspirera. Mycket av vårt arbete går ut på att åka runt och hålla träffar eller föredrag, det gör vi på alla nivåer, från FN och EU till den enskilda lantbrukarens gård i Sverige.

Vår innovationsplattform har fokus på att utveckla ny teknik för hållbart lantbruk. Det handlar om att ha en kombination av miljömässig-, ekonomisk- och social bärighet. Det måste vara möjligt att bedriva lantbruk ekonomiskt, annars har vi snart inga lantbrukare i Sverige. Detsamma gäller att kunna arbeta i lantbruket för bondernas sociala och fysiska arbetsmiljö, vilket idag också är ett stort problem. På dagens föreläsning kommer jag inte prata så mycket om utsläppen och problemen de medför för de känner de flesta till. Fokus här är vad kan vi göra åt dem. Det alla inte känner till är att det görs otroligt mycket inom lantbruket som är som en enda stor bubblande innovationsgryta. Nya lösningar och idéer föds hela tiden.

Det är inte så enkelt när man pratar om hållbarhet i relation till lantbruk. Det är många faktorer som måste vägas mot varandra. Lantbruk är enligt mig den absolut viktigaste samhällsfunktionen. Utan mat överlever vi inte speciellt länge. Det är den ena vågskålen. Men vi kan inte producera maten hur som helst utan vi måste också se till att det görs på ett hållbart sätt och det är komplext.

Vi har många olika regelverk som ibland sätter käppar i hjulen för saker som skulle kunna vara lösningar. Det händer saker med vädret, vilket också är faktorer som vi måste klara av att hantera. Det kommer att ske förändringar i vårt klimat, vad vi än gör. Det är akut brist på arbetskraft inom vissa områden och åkermarken minskar hela tiden. (Se illustration på höger sida).

Vad är siffran i Sverige?

- Mellan 1918 och 2020 har åkermarken minskat med 1,2 miljoner ha. Varje människa hade 1918, 0,63 ha åkermark till sitt förfogande. 2020 var siffran 0,25 ha. Så den minskar dramatiskt i Sverige. På grund av att allt fler lantbrukare slutar med kor har vi också problem med att betes- och ängsmark växer igen. Våra betes och ängsmarker är bland de mest artrika miljöer som finns på jorden och är viktiga för den biologiska mångfalden. De senaste 40 åren har antalet kor i Sverige halverats och sedan 1920-telet har betes- och ängsmarken minskat med 61 %.

Robotiserat lantbruk

- Idag har vi regelverk som exempelvis inte tillåter att man kör med robotar som kan gå själva på fälten. Det finns otroligt mycket robotar utvecklade för lantbruk. Man får heller inte köra med automatiska drönare utan uppsikt. Än så länge har vi inte heller tillåtelse att använda virtuella stängsel som gör att det blir enklare att använda naturbeten. Dessa har utvecklats i Norge och har varit godkända där i många år (förenklat är ett Virtuellt stängsel ett halsband som ger ifrån sig en varningssignal och om detta inte hjälper ger djuret en stöt när det passerar den virtuella stängselgränsen).

Agenda 2030

- Vi är inne och arbetar inom flera av målen för Agenda 2030, inte minst hunger, klimatförändringar, ekosystem, biologisk mångfald, hållbar produktion och energi.

Hur är det då med lantbruket? Är det en miljöfarlig eller miljöfrämjande verksamhet? I media är oftast utsläppen i fokus när man talar om lantbruk.

- Lantbruket släpper ut metan, lustgas, koldioxid m.m. Dessutom växtskyddsmedel och liknande som bland annat kan minska binas möjligheter. Det här kanske verkar hopplöst men det görs och kan göras jättemycket på de här områdena.

När det gäller växtskyddsmedel har det skett en fantastisk utveckling med hjälp av AI och bildanalys. Idag har i princip alla spruttillverkare utvecklat system med kameror som använder AI för att känna skillnad på ogräs och den gröda man odlar. Detta gör att det går att punktbehandla endast ogräset, vilket kan minska användningen av växtskyddsmedel med upp till 90 % och i stort sett helt tar bort risken att medlet sprids i naturen. För ekologisk odling, där växtskyddsmedel inte är tillåtet, har det utvecklats robotar och redskap som även de använder sig av bildanalys för att med stor precision kunna rensa inom och mellan raderna utan att skada den växande grödan.

Hur är det då med växthusgaserna som omdebatteras ofta?

- Växthusgaserna är dikväveoxid, alltså lustgas, koldioxid och metangas. Det är få som pratar om nedbrytningstiden av de gaserna.

Koldioxid är den växthusgas som orsakar mest kli-

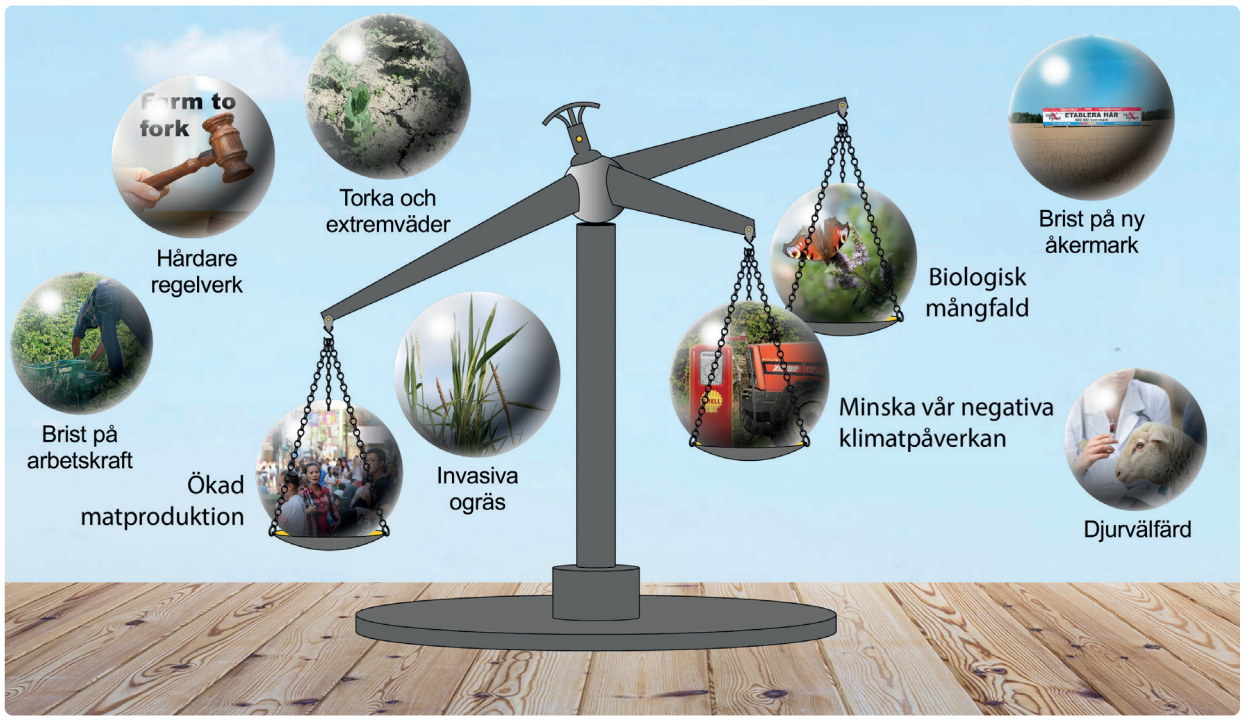

Diskussionen om lantbruket i samhället innehåller målkonflikter. Illustration: Agtech Sweden

matpåverkan p.g.a. den enorma mängden utsläpp.

Metangas är mer potentiell som växthusgas än koldioxid, 1 kg metan = 100 kg koldioxid momentant. Men utsläppsmängden är avsevärt lägre Metangas bryts ner på 10 år, till skillnad från koldioxidutsläpp där 40 % av de initiala koldioxidutsläppen finns kvar efter 100 år och ca 20 % fortfarande finns kvar efter 1000 år. Lustgas är den mest potentiella växthusgasen, 1 kg lustgas = 298 kg koldioxid. Men utsläppsmängden är mycket lägre. Nedbrytningstid mer än 100 år.

Låt kolet stanna i marken

- Kolets kretslopp är också jätteviktigt att förstå. Fotosyntesen binder in koldioxid från luften, cellandningen släpper ut. När vi/djur äter föda binder vi/de in kolet i oss tills vi dör. Så länge är ju koldioxid fast i oss.

Om vi pratar om trä, så är koldioxid bunden i trädet tills trädet har förmultnat men om vi tar ner ett träd och bygger ett hus och huset står i 300 år, så är koldioxiden bunden lika länge. Det glömmer man lätt bort. Men en dinosaurie som legat begravd i marken i 100 miljoner år ska vi helst låta bli, de har omvandlats till fossilt kol i form av olja, naturgas eller stenkol. Det kolet återgår till atmosfären i form av koldioxid när det förbränns och orsakar växthuseffekt med ökad temperatur.

Varför släpper lantbruket ut lustgas?

- En anledning är på grund av markpackning. Om denitrifikationsprocessen (sker i jorden under låg syremättnad då bakterier omvandlar nitrat till kvävgas) inte är fullständig bildas lustgas. Förutom utsläppet, så förstörs eller går det bort i snitt 6 % av skördarna på jorden på grund av markpackning varje år.

Även gödselhantering är en orsak till lustgasutsläpp som måste minskas.

Det finns olika lösningar för markpackning. Till exempel händer det mycket på tekniksidan kring drönare. De kan exempelvis användas även när det är extremt blött i marken. Då det inte är bra att köra på fälten för då packar man. Vi har mycket lerhaltiga jordar i Sverige som packas väldigt lätt. Så drönare kan användas både för gödselspridning och för att så mellangrödor (en gröda som man har mellan de ordinarie grödorna, reds. anm.).

Det finns helt automatiserade drönare som själva åker tillbaka till sin tankstation och som därefter fortsätter sitt arbete där de var, med två och en halv centimeters precision!

Ett annat system som utvecklats inom Agtech 2030 är ett där man tittar på hur maskinerna packar jorden och hur man kan minska detta samt få reda på om det är lämpligt att åka ut på marken i förhållande till jordförhållanden. Här använder man bland annat satellitdata för att kolla markfukten. Det sker också en stor utveckling inom metallindustrin där man jobbar med att utveckla lättmetall och nya material som gör jordbruksmaskiner lättare.

Metangasutsläpp pratas det mycket om. Man pratar om kornas fisar men det är när de rapar som mest metangas släpps ut. Något man sällan pratar om är risodlingarna som också släpper ut väldigt mycket metan- och lustgas. När de är blötlagda släpper de ut metangas och när de torrläggs släpper de ut lustgas. Här görs det insatser för att minska utsläppen. Bland annat har forskare på SLU med hjälp av genteknik utvecklat ett klimatsmart ris som kan lagra mer kol i rotsystemet vilket minskar utsläppet av metangas. När det gäller kors utsläpp av metangas finns det också en hel del man kan göra. En del är biogas. Det är kanske det viktigaste och mest effektiva. Förutom att man minskar metangasavgången, så får vi också väldigt fin gödning från biogasanläggningarna som också kan göra att vi kan minska användningen av mineralgödsel, samtidigt som vi ökar mullhalten i jorden. Vi kan dessutom få energi både som drivmedel och till uppvärmning. En annan metod för att minska metangasutsläpp är nya foder som minskar kornas metangasproduktion i tarmen upp till 30 %. Det finns också en rödalg som man har hittat i Australien som sägs kunna minskar metangasutvecklingen i kons magar upp till 90 %.

Det här är några exempel på möjliga lösningar för framförallt miljörelaterade problem. Men det finns väldigt många fler exempel och ett annat viktigt område är också att förbättra djurvälfärden. Inom det området sker det en enorm teknikutveckling hela tiden för att våra djur ska ha det bra och vara friska. Till exempel finns det en mängd sensorer som mäter allt från rörelsemönster till temperatur och andningsfrekvens så att man omedelbart upptäcker om ett djur mår dåligt.

Visst är det intressant att läsa om allt som görs inom lantbruket och kring odling? Det här var ett urval av det som Karolina berättade om. Är du intresserad av att veta mer? Klicka in på Agtech Swedens hemsida:

www.agtechsweden.com

Daniel Serander

www.soderkopingsposten.se

ELCENTER i Söderköping AB
Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70
Din lokala installatör sedan 1989
Företaget som leder strömmen
www.elcenter.se

Tack för att du annonserar i Söderköpings-Posten

Magnus Löf från E.ON höll föredrag på "Coffice".

"På Svenska kraftnäts webbplats "kontrollrummet" kan man bl.a. i realtid se flödena mellan elområdena i Sverige och import/export mellan länderna och vilka kraftslag som produceras."

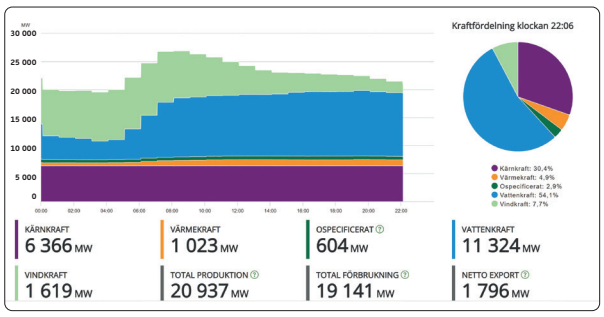

Kraftslagens andel. Källa: Svenska kraftnät

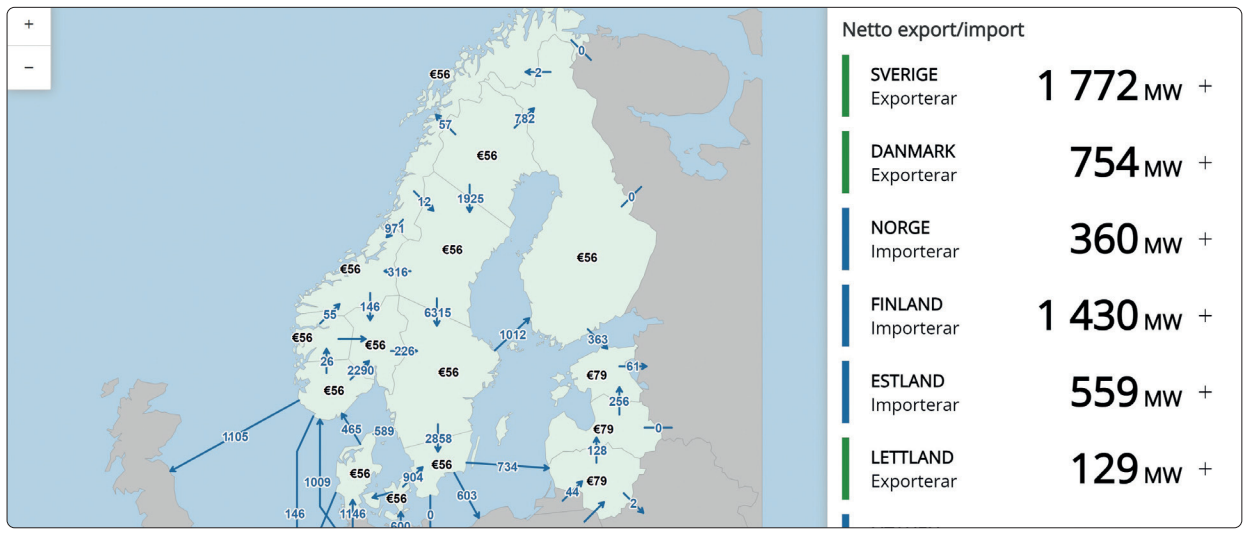

Flöden av elenergi. Bilden visar priser och flöden för 2024-02-05 22:01. Källa: Svenska kraftnät.

Kommer elen i Söderköping att räcka i framtiden?

Vid ett seminarium på "Coffice" i Söderköping höll Magnus Löf från E.ON ett föredrag för företagare. Magnus titel är "Key Account Manager" vilket innebär att han håller kontakt med E.ONs större företagskunder som har stora elbehov.
Du känner kanske igen Magnus? Han är Söderköpingsbo och har bl.a. arbetat på Modine eller på Fläkten som de flesta Söderköpingsbor säger.

Föredraget på ett par timmar innehöll mycket intressant information, som här återges i valda delar. Reportaget har också kompletterats med information från andra källor.

Kort om E.ON:s verksamhet

Eldistribution och kunder finns i södra och sydöstra Sverige, på några få platser i Mälardalen samt i Västernorrlands och Jämtlands län. Antalet kunder uppgår till en miljon och man har 140 000 km elnät, 130 000 km lokalnät, 10 000 km regionnät, 45 000 nätstationer och mer än 2200 anställda varav ca 300 i Norrköping.

Hur ser elproduktionen ut i Sverige?

Totala elproduktionen i Sverige 2022 var 170 TWh, elanvändningen var 137 TWh, vi importerade 6,2 TWh och exporterade 39 TWh. 1 TWh = en miljard kWh. Sverige ingår i ett elområde inom Norra Europa där import och export sker över landsgränserna.

På Svenska kraftnäts webbplats "kontrollrummet" kan man bl.a. i realtid se flödena mellan elområdena i Sverige och import/export mellan länderna och vilka kraftslag som produceras.

Kraftslagens andel av elproduktionen i Sverige 2022 var: 41 % vattenkraft, 29 % kärnkraft, 19 % vindkraft, 9 % värmekraft (i huvudsak producerad ihop med fjärrvärme) samt 1 % solkraft.

98,2% av Sveriges elproduktion är fossilfri, jämfört med EU 62 % och i hela världen 39 %. Att den är fossilfri innebär att energin som används inte produceras med hjälp av fossila bränslen. Till fossila bränslen räknas kol, olja och gas.

Vad är skillnaden mellan energi och effekt?

- Energi och effekt är två olika fysikaliska begrepp. Effekt är energiutveckling per tidsenhet. Jämför laddare för mobilen, vissa kan ladda din mobil på en kvart medan andra tar längre tid.

Har vi tillräckligt med effekt?

- Inom E.ON:s distributionsområde råder effektbrist under vissa tider i Skåne, Stockholm och Halland. Bristen förhindrar etablering av nya verksamheter. I Småland, Östergötland och Örebro län råder balans, medan god tillgång på energi finns i Blekinge, Östra Småland samt Västernorrland. I samtliga områden finns dock lokala områden där det råder effektbrist.

Hur har elkonsumtionen utvecklats på senare år?

- Vid korrigering för väderlek och temperaturer så minskade elkonsumtionen i Sverige med ca 10 % under 2022 och speciellt efter att elpriset steg i höjden hösten 2021. Elkonsumtionen inom E.ONs nät minskade med ca 8 % 2023 för hushåll och småföretag. Orsakerna är flera, bl.a. konjunkturberoende men också på att konsumenterna och industrin sparade. Men i framtiden kommer elkonsumtionen att öka, speciellt med tanke på den gröna energiomställningen i Sverige.

Elprisutvecklingen under de senaste åren har påverkats av Rysslands invasion av Ukraina, överföringsbegränsningar i det svenska elnätet samt tillgänglighet av vindkraft, vattenkraft och kärnkraft. Sverige ingår i en gemensam elmarknad med övriga Nordeuropa.

Prisutveckling elområde 3, 2022 (blå) och 2023 (grön). Elområde 3 kan ungefär sägas omfatta från Småland i söder till Dalarna i norr. För 2023 blev det i genomsnitt betydligt lägre priser och lugnare utveckling under året.

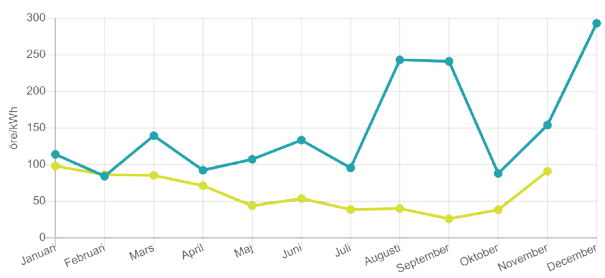

Källa: E.ON.

Hur ser då prognoserna ut för elpriset?

- Stora osäkerheter råder på både kort och lång sikt. Vad man vet är att efterfrågan kommer att öka och att det kommer finnas behov av ny produktion. Man kan notera att volymen tillståndsansökningar för nya kraftanläggningar inte motsvarar förväntad efterfrågan fram till 2030. Slutsatsen blir därför att det kommer att vara fortsatt stora svängningar i pris.

Vad händer med energiförbrukningen fram till 2045?

- Om inget görs kommer t.ex. elbalansen inom elområde 3 gå från minus 11 TWh 2022 till minus 114 TWh 2045, detta enligt en rapport från "Energiforsk"*

Hela Sverige måste kraftsamla för omställning och elektrifiering – det är slutsatsen i en ny rapport från Energiföretagen.

Energiföretagens VD Åsa Pettersson har uttalat: "Kommande 20 år bedöms elanvändningen öka från dagens 140 TWh till 330 TWh per år. För att lyckas med omställningen måste dagens lagstiftning moderniseras och samhällsacceptansen öka, för både ny elproduktion och nya elnät. Politisk handlingskraft, nytänkande och regional samverkan är viktiga nycklar".

Hur stort beräknas investeringsbehovet vara i Sveriges elnät fram till 2045?

- Enligt Svenska kraftnäts prognos kommer 1 000 miljarder kr behöva investeras och då är bara investeringar i elnätet inräknat, inte behovet av nya elproduktionsanläggningar. Det är ett mycket stort investeringsbehov. Jämförelse kan göras med nya stambanan och "Ostlänken" som är kostnadsberäknat till ca 300 miljarder kr. Ostlänken är som bekant den planerade 16 mil långa dubbelspåriga järnvägen mellan Järna och Linköping.

Vad är då investeringsbehovet i Söderköping?

- Under 2024 kommer E.ON förlägga nya kablar samt ersätta gamla för ca 12,5 miljoner kronor. Investeringsbehovet för E.ON kommande åren är ca 125 miljoner kr (exklusive Vattenfalls kostnader) där bl.a. två nya transformatorer ingår. Bland annat kommer E.ONs transformatorstation strax utanför staden (längs Östra Rydsvägen) byggas om och förstärkas för att samtidigt anpassas för den nya sträckningen av E22. Söderköping har därefter kapacitet och driftsäkerhet för framtiden.

Mötet avslutades med att deltagarna fick ställa frågor och därefter en värmande applåd för Magnus.

**Energiforsk är ett icke vinstutdelande aktiebolag som ägs av branschorganisationerna Energiföretagen Sverige och Energigas Sverige, det statliga affärsverket Svenska kraftnät, samt gas- och energiföretaget Nordion.*

Åke Serander

"I snitt höjs värdet på ett hus med 250 000 kronor om solceller installeras, enligt analysens resultat från i år."

Antalet solcellsanläggningar i Sverige fortsätter att öka kraftigt

Solceller har visat sig vara en bra investering även för den som säljer sitt hus. Foto: www.pixabay.com

Under 2022 installerades 55 000 nätanslutna solcellsanläggningar.

Det var en ökning med drygt 50 procent jämfört med året dessförinnan.

– I och med det höga intresset för klimatomställningen i kombination med de svängande stundvis höga elpriserna vi såg under förra året, kommer vi sannolikt att få se ännu fler solpaneler på våra tak i framtiden, sade Elin Larsson, elmarknadsanalytiker vid Energimyndigheten i ett pressmeddelande förra året.

Oväntat besked för solcellsägare

Många anläggningar finns nu placerade på villatak runtom i Sverige – men hur attraktivt det egentligen är för bostadsvärdet har diskuterats.

Nu har Booli sammanställt en analys över flera år hur värdet på ett hus med solceller egentligen påverkas.

Resultatet visar sig vara förvånande.

Enligt bolaget höjs husvärdet betydligt mer än vad man tidigare vågat tro på.

– Det är stora skillnader jämfört med för några år sedan, konstaterar Christopher Madsen, analytiker på Booli.

Mer än dubbleras

Analysföretaget understryker att det verkligen handlar om en markant förändring på kort tid.

En anledning kan vara att uppvärmningsformen blivit en allt viktigare fråga vid bostadsköp och att köparen uppenbarligen nu är beredd att betala extra för ett hus med solceller.

– 2020 fick säljaren knappt tillbaka sitt investerade kapital. Två år senare fick de tillbaka mer än det dubbla, säger Christopher Madsen.

Högt försäljningspris

I snitt höjs värdet på ett hus med 250 000 kronor om solceller installeras, enligt analysens resultat från i år.

Boolis undersökning visar också att värdet ökar mer än vad husägarna betalade för installationen, en snittkostnad på 137 000 kronor. Detta efter skatteavdraget på 20 procent.

– Även om det handlar om en stor investering, så kan husägare som flyttar innan de har tjänat in investeringskostnaden i många fall glädjas åt ett högre försäljningspris, säger Christopher Madsen.

Källa: Marcus Oscarssons blogg 2024-01-23.
https://marcusoscarsson.se/just-nu-ovantat-besked-for-folk-med-solceller/

Redaktionen Marcus Oscarssons blogg

NYHET!

Scanna QR-koden och gör din annons

PRIVATPERSONER OCH FÖRENINGAR

GÖR DIN ANNONS SJÄLV

Med Söderköpings-Postens digitala verktyg kan du snabbt och enkelt skapa din egen annons.

www.tidningsannonsen.se/soderkopingsposten

Med oss når du ut till alla hushåll i Söderköpings kommun, dessutom via tidningsställ i Valdemarsvik, på Vikbolandet, Norrköpings city, Mirum galleria, Norrköpings flygplats med flera platser, upplaga 22 000 ex.

Positiv, personlig och lokal

Söderköpings-Posten

Information

För att din annons ska hinna införas behöver vi få den senast kl. 20:00 söndagen före utgivningsdatum: 21 mars, 25 april, 13 juni, 29 augusti, 26 september, 24 oktober samt 28 november.

Annonsen beställer och betalar du enkelt själv på webben: *tidningsannonsen.se/soderkopingsposten*

Familjeannonser

Rubriker: Grattis, uppvaktning, förlovade, bröllop, nyfödda, fars dag samt mors dag. Annonspris från 100 kr. Totala annonspriset framgår vid annonsbeställning.

Köp och sälj

Rubriker: Köpes, säljes, önskas hyra, uthyres samt bytes.

Annonspris från 100 kr. Totala annonspriset framgår vid annonsbeställning.

Övrigt

Rubriker: Efterlysning, personligt samt övrigt. Annonspris från 100 kr. Totala annonspriset framgår vid annonsbeställning.

Föreningsnytt

Annonspris från 300 kr. Totala annonspriset framgår vid annonsbeställning.

Minnesannons

Sprid minnet av en kär anhörig med en annons i din lokala tidning. Annonsen kan vara inför eller efter begravning beroende på tidningens utgivningsdatum. Minnesannons beställs genom din begravningsbyrå.

Pristagare, Matilda till höger. Foto: Erik Olsson

Foto: Privat

Företaget har utarbetat en metod att odla en hållbar jätteräka utan alla de negativa miljöeffekter som den traditionella produktionen har.

Hållbara jätteräkor genom Söderköpingsföretaget HÅVA

Det är roligt att se bredden av alla företag vi har i kommunen. Idag besöker jag Matilda Olstorpe och hennes kollega Suzanne Sandler som tillsammans med två andra driver företaget HÅVA. Företaget har utarbetat en metod att odla en hållbar jätteräka utan alla de negativa miljöeffekter som den traditionella produktionen har.

Avhopp ledde till nystart

- Jag har doktorerat inom mikrobiologi och arbetat med de här mikroorganismerna vi har i odlingsvattnet redan på universitetet. Tidigare drev jag bolaget Vegafish, som också hade inriktning på odlade tropiska jätteräkor. Vegafish var först ut i landet med både arten och tekniken men branschen har många utmaningar och vi var inte redo för dem alla. Tillstånd för verksamheten, hitta investerare som ser och delar ens vision, en styrelse som jobbar för att förverkliga målen genom samarbete med hela bolaget. Vegafish hade sina upp- och nedgångar tills jag klev av våren 2019. De olika investerarna till Vegafish kunde inte komma fram till en gemensam strategi att driva företaget framåt vilket i sin tur ledde till för många kompromisser. Jag kände mig tvingad att avsluta mitt engagemang i Vegafish när till och med viss lagstiftning inte längre följdes. Det var bland det svåraste jag gjort eftersom företaget var min lilla baby sedan så många år. Kort efter mitt avhopp sattes Vegafish i konkurs.

Efterfrågan på räkor minskade dock inte då jag vid återkommande tillfällen blev kontaktad via mail och mobil, folk ville veta var de kunde köpa våra räkor. Jag tänkte att det kanske var dags att starta upp på nytt eftersom marknaden vill ha våra räkor. Efter en diskussion med min sambo Joakim, som också jobbat med Vegafish så bestämde vi oss för att starta upp på nytt, HÅVA AB. Denna gång är vi extra måna om att hitta rätt personer att samarbeta med, att hållbarhetstänket löper som en röd tråd genom det nya bolaget är också viktigt för oss. Suzanne Sandler träffade vi genom min dotters hästintresse. Suzanne har en bakgrund som VD på Styrelseakademien och jobbar med att rekrytera ledamöter till olika styrelser i Sverige. Idag är hon vår styrelseordförande.

Suzanne har ett brett kontaktnät och där genom hittade och rekryterade vi Jim Wennerlid som klev in som CFO och hjälper till med den finansiella biten. Nu har HÅVA fyra stycken ägare som alla strävar mot samma hållbara mål.

Planen: cirkulärt vattenbruk med Bioflock och Vannamei

- Vi behöver säkra upp den svenska livsmedelsförsörjningen och här har vattenbruk en jättestor möjlighet att bidra. Vi har nästan inget vattenbruk i Sverige och är nog det enda landet i världen som backar på att utveckla vattenbruk. Utmaningarna är bland annat den svenska lagstiftningen som inte är anpassad eller mottaglig för cirkulär ekonomi och som dessutom är väldigt tungrodd när det gäller tillstånd för vattenbruk.

Vårt mål är en hållbar odling, utan kemikalier eller antibiotika. Spillvärme från fjärrvärmenätet används för att värma upp bassängerna där vi använder mikroorganismer, bioflock, för att få ett cirkulärt kretslopp i odlingen. Bioflocken renar vattnet räkorna lever i och ser samtidigt till att hålla en hög vattenkvalitet i odlingen. Eftersom räkorna odlas i bioflock kan dem även äta mikroorganismerna, vilket i sin tur gör att man kan sänka foder förbrukningen med 20-30 %. HÅVA kan ta fram blå protein på ett hållbart och cirkulärt sätt.

Vi kommer arbeta med havsvatten på västkusten, vattnet där håller en jämn salthalt och är betydligt renare från bland annat dioxin och PCB än på östkusten. Att använda havsvatten är en självklarhet för oss. Dels för att räkorna lever naturligt i saltvatten men det finns flera fördelar. En av dem är bristen på grundvatten i Sverige. Flera år i rad har torkan varit ett problem och vem minns inte alla varningar om bevattningsförbud? Grundvattnet är en sak som fylls på av sig själv, men dricksvatten måste produceras. Att använda ett livsmedel som dricksvatten är, anser vi är fel. Vi skulle i så fall gå emot vårt eget hållbarhetstänk genom att förstöra ett livsmedel för att producera ett annat. Med vår odling i havsvatten kan vi producera protein utan att påverka grundvattnet eller förstöra ett livsmedel som dricksvatten med salt.

Ni har mottagit pris i Circular Gastronomy Challenge 2023

- Ja, det är jättekul då det kommer från restaurangbranschen och att de uppmärksammar att man kan göra det här hållbart. Vidare är det fascinerande att de lyft fram primärproducenter som pristagare. I och med vinsten har vi fått samarbete med Circular Gastronomy som hjälper till att plocka fram nya kunder och samarbetspartners för att vi snabbare ska kunna komma framåt. Vi jobbar tillsammans med marknad, riskbedömning och distribution. På västkusten har producenter och restauranger börjat samarbeta för att få ut nya produkter, dels för att få ner kostnaderna, dels för att hamna direkt hos konsumenter eller restauranger så att man kapar mellanhänderna och låter mer av vinsten gå till primärproducenterna. Jag har full förståelse för att restauranger vill kunna beställa allting de behöver av en och samma grossist. Men även de börjar inse att vi måste skapa en hållbar livsmedelskedja, en egen produktion och då kanske vi måste börja tänka på ett lite annorlunda sätt inom grossistkedjor och distributionsled.

Att ta bort stämpeln

- En av utmaningarna med vattenbruk är att det är svårt att få folk att börja äta nya arter. Tång, sjöpung, alger eller en friterad sjögurka? Nej, räkor känner man redan till, det äter vi gärna. Tyvärr är jätteräkor en produkt som är stämplad som något negativt för hur de traditionellt odlas, detta kan vi ändra på. Det finns många som väntar på att kunna avnjuta ansvarsfullt och hållbart framtagna svenska jätteräkor.

Det känns otroligt viktigt att den här produktionen kommer igång i Sverige. Framför allt ur ett hållbarhetsperspektiv. Att äta insekter och artificiella proteiner i framtiden kanske inte låter så lockande men det plöjs ner jättemycket pengar i att syntetiskt framställa proteiner idag. Vår odling tar fram naturliga proteiner med naturligt saltvatten. Vi tar bort den negativa stämpeln på jätteräkor och förser Sverige med bra blå proteiner.

Utmaningar med vattenbruk

- Som tidigare nämnts finns det många hinder för svenskt vattenbruk. Politiker måste vara öppna för innovativa och cirkulära metoder, miljöbalken är linjär och tolkas ofta därefter. Vill man in på en ny marknad och göra någonting innovativt får man ofta ett nej till svar. Det är svårt och tar lång tid att få till förändringar hos politiker men vi kämpar på och har nu alla tillstånd som krävs godkända. Det finns mycket att göra på alla fronter för att skynda på utvecklingen av svenskt vattenbruk. Under mina första tio år som vattenbrukare har jag spenderat mycket tid till att utbilda myndighetspersonal för att de ska förstå vad vi gör så att de i nästa steg kan sätta rätt beslut och kravställan. Riktlinjerna skiljer sig mellan olika myndigheter och kraven på verksamheten blir därmed olika beroende på enskild handläggares tolkning. En odling i Skåne kan få helt andra krav än en odling i Lysekil. Kanske skulle man flytta ut vattenbruket från Jordbruksverket till en egen myndighet för att förtydliga processerna och samla kompetensen?

Man kan förstå att många som försökt starta odling har tröttnat och valt att arbeta med annat i stället.

Jag har gett mig tusan på att det här ska bli verklighet, det gäller bara att hitta de rätta vägarna. Det är en så pass bra produkt, så därför kör vi på. Ett tjockt pannben och en stor portion jävla anamma, det är det som krävs.

Hur stor investering handlar det om för er?

- Vi behöver ytterligare fem miljoner för att kunna sätta i gång den första etappen av odlingen. Kunderna i fokus är främst restauranger. En fördel med räkor jämfört med till exempel fisk är att de går fortare att odla upp. Från yngel till tallrik tar det cirka tre till fyra månader. Vårt mål för etapp ett är att bygga en anläggning på ungefär 40 ton räkor om året.

Ni berättade att ni kommer kunna producera 40 ton jätteräkor per år. Kommer ni kunna sälja allt i Sverige eller blir det export?

- 40 ton är bara etapp ett och det säljs här i Sverige. Den årliga importen av frysta jätteräkor ligger på ca 1500 ton till Sverige. Vår vision är att öka produktionen och att i framtiden sätta upp odlingar även på andra ställen i Skandinavien.

Är jätteräkorna som säljs i Sverige idag importerade från Kina?

- Nej, vanligast är att räkorna till Sverige importeras från Vietnam eller Ecuador. Det finns odlingar runt om i hela Asien och Sydamerika men ofta säljs dessa räkor mer lokalt till huvudstäderna. Sen finns det ju några som fortfarande fiskar, Kungsräkan från Australien brukar man hitta i handeln men den kommer att försvinna på sikt då den redan nu har begränsade kvoter. Sen har vi Argentinsk rödräka, vars bestånd fortfarande är okej att fiska. Det finns några odlingar av olika typer i Europa också, men de flesta är fortfarande små och säljer sina produkter lokalt. Vi ser ett stort behov av en helsvensk produkt framtagen efter den strikta lagstiftning vi har i Sverige, helt utan genvägar eller kompromisser, mer räkor åt folket!

Daniel Serander

Upplev Earth Hour i Sankt Anna skärgård

" Vi hoppas att våra gäster ska få uppleva skärgården i en annan skepnad och få ett annat perspektiv."

PyroSomatics bjuder på en häftig eldshow.
Foto: Gabriel Gabor Szenaszik

Solnedgång i Sankt Anna.
Foto: Petra Persdotter Johansson

Båthuset vid Skärgårdsbyn i Mon. Foto: Ida Gyulai

Har du hört talas om Earth Hour eller jordtimmen?

Varje år deltar hundratals miljoner människor världen över i världens största miljömanifestation, Earth Hour. Det är en internationell kampanj som uppmanar både privata hushåll och företag att under en timme i första hand släcka all belysning och stänga av inte nödvändiga elektriska apparater för att uppmärksamma klimatfrågan.

Den här kampanjen drivs av Världsnaturfonden och sker årligen under den sista lördagen i mars eller veckan innan om påsken infaller sista helgen. Earth Hour pågår alltid mellan de satta klockslagen lokal tid, det vill säga när Earth Hour är slut i Sverige börjar timmen i Storbritannien eftersom de två länderna skiljer sig åt med en timme. Earth Hour är en visuell signal till makthavare om att ta klimatfrågan på allvar.

Här kan alla bidra med sin egen idé och utmaning! Varför inte testa planetvänliga recept och bjuda in till mörkermiddag, frossa i mys med levande ljus, spela kort, spel eller bara umgås med goda vänner.

Kanske njuta av en vacker stjärnhimmel ute i den vackra naturen, ta med ett sittunderlag, en filt och en termos?

Hos Petra och Mattias Johansson som driver Skärgårdsbyn Mon i Sankt Anna skärgård tar man miljön på stort allvar och arrangerar en helkväll med Earth Hour i fokus.

För den som vill inleds kvällen med ett bad i en vedeldad bastu eller i ett varmt spabad innan det är dags för en helt unik och ny upplevelse med havet som bakgrund. Här får besökaren följa med till eldkonstens magiska värld när PyroSomatics bjuder på en häftig eldshow med inslag av dans.

Det serveras middag i båthuset tillagad på lokala råvaror och komponerad för att göra ett så litet klimatavtryck som möjligt. När allt släcks ner framåt kvällen under Earth Hour blir det akustisk sång och musik med den lokala trubaduren Janne Auvinen i skenet av levande ljus.

- Vi hoppas att våra gäster ska få uppleva skärgården i en annan skepnad och få ett annat perspektiv. Vi vill göra vad vi kan för att bidra till ett bättre klimat i en väldigt skakig värld, säger Petra.

I år infaller Earth Hour lördagen den 23 mars klockan 20:30-21:30.

Åsa Sjöberg
Söderköpings kommun

Lilla Fruntimret. **Gunilla Dahlgren**

www.bokstavligtmalat.se. **Maria Hellqvist**

"Det var en sån där jävla vinterdag då man bara längtade efter lite växthuseffekt."

En målning från Ola Art. **Ola Niklasson**

Tack för att du läser Söderköpings-Posten

Heidis lokala serie. **Heidi**

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: *dagensros@soderkopingsposten.se* eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

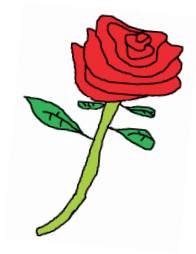

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Till Gunnar Wissmar på Flyttmar som hjälpte oss akut med bärhjälp. Stort tack.
Birgitta Forså

Tack Anna på Geria Vårdcentral, för att du kunde läka såret på min fot och att du aldrig gav upp!
Jan G.

Vi vill ge Dagens Ros till Elvira för att du är så tapper, klok och omtänksam. Med ett varmt öppet hjärta för människor och djur.
Kvarnas hemligaste Päron

Tack personalen på Gläntan för all hjälp när jag bodde hos er.
Fr Ingrid Wall

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för ensamma och äldre i Söderköping

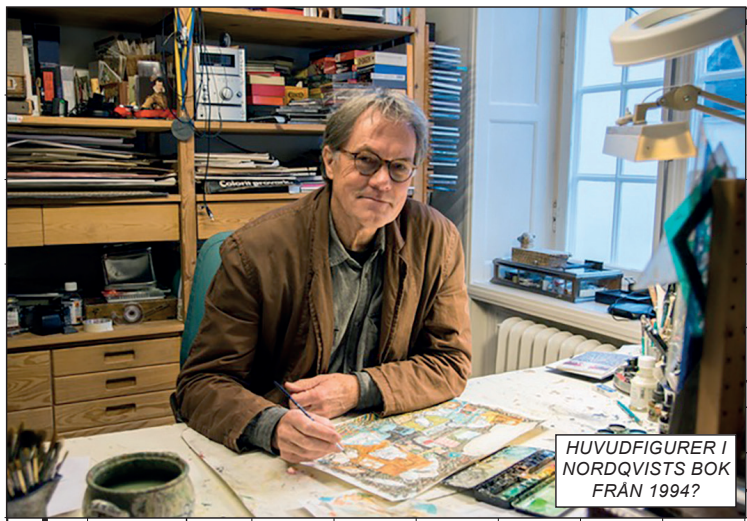

HUVUDFIGURER I NORDQVISTS BOK FRÅN 1994?

VÅG-TOPP / TORRT OMRÅDE
AVTAL / SVIN-RYG-GEN
"POLKA-HÅRET" IDAG
SJÄLV-BIO-GRAFI / FOLK-GRUPP I SYDOST-ASIEN / NEDER-BÖRD / MOT-SVARAN-DE
VARA KVAR / TYCKER
OXUDDE 1368 / LEVER
GUL UN-DERTON SOM GÅR ÅT GRÖNT
UPP-VÄRM-NINGS-DON
VAR TJOCK FÖRR
KOST-NADEN FÖR STRÖM
ASTRID-FIGUR
KAN SES PÅ KYLSKÅ-PET
SPOTT / KORT OCH BRED
SKJOR-TA FÖR MÄSSA
INTEN-SIVA / BUKT
LEVER PÅ HALVÖ / TRASIG
US-BIL / UNDER LÅNG TID
PÅ BIL I ARNHEM / RYGG-DEL
STÅR I LÅGOR
HÖRN I RUM-MEN
VID 13-TIDEN / DU FÖRR
KLÄD-KEDJA / KNUB-BIG
FÖDS DE FLESTA PÅ? / KLÄR AV
VALUTA I UNG-ERN
ERSÄT-TER / MOCKA-ARTAT LÄDER
BÖR HÅLLAS TORRT
VÄRLDS-DEL / FIRAS 4 JULI
ISBANA / STINKA UTAN ÄNDAR
VARA PÅ JAKT EFTER?
ERFA-REN-HET / SIFFRA
MÅTT PÅ CA 60 CM / GLIDER
HARMO-NISKT / BETES-MARK
REMMAR FÖR FASTGÖ-RING
HÅR-TUSS
SMÅ PAPE-GOJOR
LUCKA PÅ LATRIN
SMYCK-AR

Namn: **Adress:**

Lösning till förra numrets korsord

										VITAMIN	E	RÄKEN-SKAPS-KOLL	L	HERME-LIN / OJÄMN
										ÄR TRI-ANGEL / FRÄSA	T	R	E	K
										S	T	E	K	A
										VÄLDIG FÅGEL	S	V	A	N
										OM-FÄNGS-RIKT	V	I	T	T
	R	VERTE-BRATER / KNIP-SLUGNA	S	NYTTJA DURK-SLAG / AVENY	GOD-MODI-GA	LÄTT DÅR-AKTIG	S	PROP-PAR	S	GAMMAT / VAL-NÄTTER	A	S	PUBLIC SERVI-CE I NORGE	I
K	Y	L	I	G	S	I	M	T	Ä	V	L	I	N	G
CEN-TRALT I ÄGGET	G	U	L	A	N	GATU-PLAN KORT	Å	DRÖM-MAR / BARR-BUSKEN	K	A	K	O	R	ÖVRE EXTRE-MITET
GRÄD-DAS I UGNAR	G	R	A	T	Ä	N	G	E	R	AM-SAGA I BLADET	A	N	K	A
STAD MED BUKT / STUV-NING	R	I	BALKAN-LAND / BETVIV-LAT	A	L	B	A	N	I	E	N	FAR FRAM I EKA	NYA ZE-ELAND	R
R	A	G	U	BLES-SYR-ERNA	L	MJUK / ALL-DELES UTAN	L	E	N	FANTASI-BILD	D	R	Ö	M
BALLE-RINOR	D	A	N	S	A	R	E	MED NÖJE	G	MYCKET LÅNG TID / ANTAGA	E	O	N	KRÄM OCH SKOTT
FÅR UPP-SKRÄMD STORA?	S	ÄR PSY-KOTISK? / SJÄLV-GÅENDE	D	Å	FÄNGS-LAS / PROVO-CERA	E	N	G	A	G	E	R	A	S
EFTER NOLLOR FÖR BOND	D	A	R	R	E	N	ÄSSJA / MAT FÖR MASSOR	Ä	R	I	L	BITA / OXUDDE 1388	T	A
S	J	U	A	SLIP-DAMM / VAPEN KORT	G	O	R	R	PARTI / GUN VIKLUND	S	D	VIND-KAST / PROPER	I	L
TEST MED ELIMINE-RING	U	T	T	A	G	N	I	N	G	S	P	R	O	V
KAJKA RUNT I VIKEN	R	O	BRASI-LIANSK ARROW-ROT	K	A	S	S	A	V	A	KOMBI-NERA	E	N	A

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta:
Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna.
Svara senast den 15 mars

Vinnarna

Vinnare Korsord
Ingemar Larsson, Norrköping
Ulrika Bergqvist, Söderköping
Yvonne W Leyendecker, Söderköping
Bengt Kinnander, Söderköping
Britt Byhlén, Söderköping

Vi gratulerar vinnarna!

Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

Rivstarta 2024
med ett starkare varumärke

Börja våren starkt genom att se över ditt företags marknadsföring.

Hjärter Esse hjälper dig med skräddarsydda lösningar när det gäller att bygga ett starkare varumärke över tid.

Din externa marknadsavdelning.

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.se
Rådhustorget 3F, Söderköping

Ratta in RadioWix på 97,9
Din lokala Radiokanal i Valdemarsvik
RADIO WIX
VALDEMARSVIK 97.9 MUSIK FÖR ALLA

HÅKANSSONS BYGG AB
ALLT INOM BYGG
0761-15 58 84
Vi utför nybyggnation, renovering, byggnadsvård, timring och tillbyggnad
Kontakta oss för en kostnadsfri offert!
hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TGs PLÅTSLAGERI
Vi utför alla slags plåtarbeten till takrenoveringar
Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

SOMSTEN

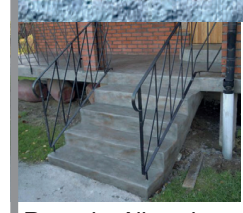

Har du en gammal sliten betongtrappa?
Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt med stenstruktur och den färg du vill ha som passar till huset.
Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller sträv med Antihalk.
Du väljer!
Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris.
Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT avdrag.

Runqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

Nytt nummer ute 21 mars

Marin & Fastighetsservice | Allt för båten hittar du hos Marin och fastighetsservice i Söderköping - www.marinofastighet.se

Ge bort Söderköpings Myntet

som gåva i påskägget, på bemärkelsdagen, dop, student & bröllop.

30 mars
HANDELNS DAG

Myntet fungerar som presentkort hos vår medlemsbutiker, restauranger, salonger m.fl.
Myntet finns i valörerna 100, 250 och 500 kronor.
Du kan köpa mynten hos Boutique Ramunda, Söderköpings Brunn & Ängens Blommor

Tack för att du handlar lokalt det skapar möjligheter att bibehålla service och arbetstillfällen i Söderköping

Läs mer på vår hemsida

MÖJLIGHETERNAS Söderköping
www.isoderkoping.se

Vi firar 20 år 2024!

Shoppa, ät & njut hos oss!

Följ oss på Instagram & Facebook!

Söderköpings Bio
Café Jägmästargården
FRASSES Söderköping
Husby Säteri
Hall Bar Go Kök Söderköping
Jannes Hembageri
Grekiska grill & bar
Lock, Hop & Barrel Restaurang & Bryggeri
Restaurang Bakfickan
Restaurang A-Caféet
Restaurang Österns-Stjärna
Glassrestaurang Smultronstället
Söderköpings Brunn
Söderköpings Camping & Vandrarhem
Apotek Hagatorget
Bettifix Kläder för Honom, Henne & Barnet
Björke Väveri
Boutique Ramunda Dam- och Herrboutique
En till fest
Fix Godis & Tobak
Gallerihassel Söderköping
Guld Makeriet
Hemköp
Jofotex Tyger
K-Bygg Djurbergs
Konfekt-hörnan
Kontorab
Korps
Lekextra
medisox
Möbeltrend
Nammi
Noahs Shop
Optiker Andersson
Sparven Systudio
Söderköpings Bokhandel & Antikvariat
Söderköpings Återvinning
Ängens Blommor
Hudvårds-ateljén
Inre Motivation
Louelle Beauty Lounge
Malins Fotvård
På Fri Fot Medicinsk Fotvård

Övriga medlemmar

Tvätt-Stället
Anderssons Däck Däckteam
GRT Bilservice AB
Hjärter Esse
Söderköpings-Posten
Tello Gruppen
ÖM Nutidens Mediebolag
Majena AB Visions & Numbers
Söderköpings Revisionsbyrå
Cooperate Coffice
Appelvang Business
Bolig Consulting
Fam Westerberg Fastigheter AB
Fastighets AB Slussvakten
Istappen fastigheter
Gunnar Gunnarssons Fastighets AB
Heimstaden
Hillmann fastigheter
HSB – där möjligheterna bor
Kiliset förvaltning
Lundströms
Ramunderstaden
Riksbyggen Rum för hela livet
Sahlin Fastigheter AB
Söderstaden
Handelsbanken
Swedbank

#fira20årmedmöjligheter
#isöderköping #vigördetttillsammans #shoppaätanjuta
#händerisöderköping #möjligheternasöderköping

MÖJLIGHETERNAS Söderköping
www.isoderkoping.se

Annonsering i samarbete med
Söderköpings-Posten

NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI Lakritsbutiken NAMMI